

ตอบปัญหา การใช้หลักสูตร

มัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช ๒๕๒๑

DCID LIBRARY

0000018126

ส. 373.236

ฉ. 546๓

ค. 1

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

๗๕๒

๐๑๐๔๔๒๔-๐๔๔๒๕

๙๓๗๓.๒๓๖

๐๕๔๖๐๓

ตอบปัญหา

การใช้หลักสูตร

มัธยมศึกษาตอนต้น SB000314 ปีที่ ๒๕๒๑

วันที่	18	ก.๑.๒๕๔๕
เลขทะเบียน	๐.๐๔๔๒๔ ก.๑	
เลขเรียกหนังสือ	๐.๓๗๓.๒๓๖	

๑. ๕๔๖ ๓

กรมศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

กรมการปกครอง

กรมการปกครอง

๑๕๖๔ กรมการปกครอง กรมการปกครอง กรมการปกครอง

กรมการปกครอง

๑๕๖๔	กรมการปกครอง
๑๕๖๔	กรมการปกครอง
๑๕๖๔	กรมการปกครอง
๑๕๖๔	กรมการปกครอง

กรมการปกครอง

กรมการปกครอง

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ เพื่อให้การปฏิบัติเกิดปัญหาแต่น้อย กรมวิชาการก็ได้จัดทำคู่มือหลักสูตรซึ่งจะอธิบายถึงรายละเอียดของการปฏิบัติเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แม้กระนั้นปัญหาการใช้หลักสูตรก็มีไต่ห่มคืบไปเสียทีเดียวนัก ยังมีปัญหาทางปฏิบัติที่จะต้องคิดแก้ไขเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรอยู่ต่อไปไม่จบสิ้น ซึ่งก็เป็นนิมิตหมายที่แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรจำเป็นจะต้องกระทำไปตลอดเวลาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

ปัญหาจากผู้ใช้นาหลักสูตรไปดำเนินการหลายด้านหลายประการ เป็นปัญหาที่กรมวิชาการได้รับจากการติดตามผลการใช้หลักสูตร จากการจัดสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนและครูบาอาจารย์ผู้ใช้หลักสูตร และจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรในต่าง ๆ ได้แก่สาระสำคัญของหลักสูตร โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิชาการงาน และอาชีพ การแนะแนว หนังสือเรียนตลอดจนหลักและระเบียบวิธีการประเมินผล การเรียน

กรมวิชาการจึงได้มอบหมายให้ผู้ทรงคุณวุฒิของกรมวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยกันชี้แจงตอบปัญหาเหล่านี้ เพื่อให้เกิดความกระฉ่งในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในปัญหาค้นต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว

ปัญหาค้นต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่รวบรวมได้ อาจมีปัญหาค้นอื่น ๆ อีกที่เกิดขึ้นในโรงเรียน และผู้ใช้หลักสูตรยังไม่มีโอกาสที่จะถามปัญหาค้นนั้นมายังกรมวิชาการก็ได้ กรมวิชาการยินดีรับฟังปัญหาค้นในการใช้หลักสูตรเสมอ ปัญหาค้นที่เป็นอุปสรรคอันยากที่จะปฏิบัติได้ ก็จะได้พิจารณาหาทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์การปฏิบัติเสียใหม่ในโอกาสอันควร

การจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพ	๑๕
แผนการเรียนอาชีพเกษตร	๑๖
การเรียนวิชาอาชีพในระดับ ม. ๑-๓	๑๗
ปัญหาการเปลี่ยนรหัสวิชาการทำงาน	๑๘
รายวิชาของสำนักงานโครงการพิเศษ	๒๐
เปิดวิชาซ้ำกัน	๒๐
เด็กเกิดอุบัติเหตุระหว่างฝึกงาน	๒๑

บทที่ ๓ ปัญหาเกี่ยวกับการแนะแนว

แนวทางศึกษาต่อของนักเรียน ม. ๓, ม.ศ. ๓	๒๓
โรงเรียนกับผู้ปกครอง	๒๕
กิจกรรม ช.ก.ท.	๒๕
นักเรียนไม่เลือกวิชาอาชีพ	๒๖
กิจกรรมสนองความถนัดของนักเรียน	๒๗
การส่งเด็กไปฝึกอาชีพระยะสั้น	๒๘
แผนการเรียนคหกรรม	๒๙

บทที่ ๔ ปัญหาเกี่ยวกับหนังสือเรียน

เนื้อหาในหนังสือมากเกินไป	๓๕
หนังสือราคาแพง	๓๓
ไม่ได้รับคู่มือการสอน	๓๓
พิมพ์หนังสือเล่มเดียวตลอดปี	๓๔
รายวิชา ส ๓๐๕, ส ๓๐๖	๓๕
คู่มือครูและแบบเรียนล่าช้า	๓๕

บทที่ 5 ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผล

การสอบแก้ตัว	๓๓
การให้ "๐" และ "ร"	๓๕
การสอบ ม.ศ. ๕ สำหรับบุคคลภายนอก	๓๕
สอบแก้ตัวแล้วไม่ได้	๓๕
นักเรียนออกกลางคันในปีที่แล้ว เข้าเรียนใหม่ในปีต่อไป	๔๐
การสอบไม่ผ่าน ๑ รายวิชาติดต่อกัน	๔๑
กรณีใดในการสอบแก้ตัวที่นักเรียนต้องชำระเงินหน่วยการเรียนรู้ ละ ๕ บาท	๔๑
การให้ระดับผลการเรียนวิชาการงาน	๔๓
นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบ ๘๐%	๔๔
นักเรียนสอบตก ม.ศ. ๓	๔๔
การใช้ รบ. ๑๓	๔๕
การเปลี่ยนแปลง รบ. ๑๓	๔๕
การใช้หลักสูตรวิชาการงานที่เปลี่ยนแปลงใหม่	๔๕
รบ. ๑๓ แบบเดิม และแบบใหม่	๔๗
การเขียน รบ. ๑๓	๔๗
หน่วยการเรียนรู้เกิน	๔๗
การจัดให้นักเรียนสอบแก้ตัว	๔๘
การเขียนใบรับรอง	๔๘
เรียน ม. ๑ ต่างปีการศึกษา จ. ลง รบ. ๑๓ อย่างไร	๔๘
การเปลี่ยนเรียนวิชาใหม่	๕๐
เนื้อที่การกรอกใน รบ. ๑๓ ไม่พอ	๕๐

การจัดประชุมวิชาการ	๕๑
กลุ่มโรงเรียนของกรมวิชาการ และของกรมสามัญศึกษา	๕๑
ข้อสอบกลางของกลุ่มโรงเรียน	๕๒
การจัดผลการเรียน	๕๓
กรณีใดในการสอบแก้ตัวที่นักเรียนต้องชำระเงินหน่วยการเรียน ละ ๕ บาท	
การให้ระดับผลการเรียนวิชาการงาน	
นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบ ๘๐%	
นักเรียนสอบตก ม.ศ. ๓	

บทนำ

นับแต่ได้เริ่มมีการปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมา การจัดการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะหลักสูตรระดับ ประถม มัธยม ทั้งนี้ก็เพื่อให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี กระบวนการศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๐ เป็นต้นมาโดยเริ่มตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ ๑ ไปปีละชั้น จนถึงประถมศึกษา ปีที่ ๖ โดยมีหลักการว่าการให้การศึกษาในระดับนี้เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน มุ่งให้ผู้ เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต และเป็น การศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน แต่ให้ท้องถิ่นมีโอกาส จัดหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการได้ จุดหมายของหลักสูตร ประถมได้กำหนดสิ่งที่จะทำให้เกิดในตัวผู้เรียน ๔ ส่วน คือ คุณสมบัติที่ต้องเน้น เช่น ความเสียสละ ความมีวินัยในตนเอง รู้จักคิด วิจาร์ณ เป็นต้น เป็นส่วนที่หนึ่ง ส่วน ที่สอง ให้เกิดความรู้สึกและทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น มีสุขนิสัยส่วนตัว และส่วนรวมทั้งทางกายและจิตใจ รู้กฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ส่วนที่สามให้มี ชีวิตที่เป็นสุข เช่น รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ ๆ รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีอิสระในการคิดเป็นต้น ส่วน สุดท้ายให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ เช่น ให้มีความเชื่อมั่นในระบอบ- ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้สำนึกในในหน้าที่และสิทธิของตน รู้คุณค่าในความเป็นไทย เป็นต้น เพื่อให้บรรลุจุดหมายดังกล่าวจึงได้กำหนดเนื้อหา จัดเป็นมวลงประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ๔ กลุ่มด้วยกันคือ (๑) กลุ่ม ทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ประกอบด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์ (๒) กลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหาของชีวิตและสังคมกล่าว

ถึงปัญหาและความต้องการของมนุษย์ในต่าง ๆ เพื่อความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี (๓) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาและสร้างนิสัย และ (๔) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

ในช่วงเวลาเกี่ยวกับการให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการก็ประกาศให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่มีหลักการและจุดหมายสอดคล้องสืบเนื่องกับหลักสูตรประถมศึกษา และพอสรุปได้ดังนี้ หลักการคือเป็นหลักสูตรที่ให้การศึกษารอบด้าน เน้นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพและเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อได้ เป็นหลักสูตรมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพเปิดโอกาสให้เกิดเรียนรู้ได้ค้นพบความสามารถ ความสนใจ และความถนัดเฉพาะตน เป็นหลักสูตรที่มุ่งสนองความต้องการของท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้จากนอกห้องเรียนได้ นอกจากหลักการดังกล่าวแล้ว ยังมีจุดหมายไปในด้านฝึกอบรมคนให้เป็นพลเมืองที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพ มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ เป็นคน เพื่อดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ หลักสูตรนี้จึงได้จัดวิชาให้เรียน มีทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก มีทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ

ต่อมาเพื่อให้การศึกษาเป็นระบบที่ต่อเนื่องกันได้ สำหรับบุคคลที่จะเรียนต่อไปจึงมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายเสียใหม่ให้สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และกระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๔ เป็นต้นไป

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายมีจุดหมายที่จะอบรมคนให้รู้จักการดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรม ให้รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีทักษะและความรู้เพียงพอในการประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าในศิลปวัฒนธรรมและวิทยาการ

ต่าง ๆ ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ มีความสำนึกในความเป็นไทยร่วมกัน และให้เข้าใจ
พื้นฐานปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ดำเนินการเพื่อจุก
หมายของหลักสูตรจะยึดหลักการที่จะเน้นการเรียนตามกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนถนัด ให้ผู้
เรียนมีประสบการณ์ที่จะนำไปปฏิบัติจริงได้ เป็นหลักสูตรที่จะปลูกฝังคุณธรรม เน้น
การผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการ
ปกครองให้รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยี ตลอดจนให้ผู้เรียนนำวิชาความรู้มาช่วยกันพัฒนา
สังคมโดยไม่จำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้จากโรงเรียนเท่านั้น ดังนั้นโครงสร้างของ
หลักสูตรจึงกำหนดให้เรียนวิชาบังคับที่เป็นวิชาสามัญและวิชาพื้นฐานอาชีพ และ
ให้เลือกเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ตามที่ต้องการ

หลักสูตรทั้งตามหลักสูตรดังกล่าวโดยสังเขปนี้ ในระดับประถมและมัธย
ศึกษาก่อนต้นได้ใช้มาเป็นเวลา ๓ ปีแล้ว ส่วนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายจะ
ใช้ในปีการศึกษา ๒๕๒๔ ในการใช้หลักสูตรไปแล้วก็คิดหรือกำลังเตรียมการใช้ก็คิ สิ่ง
สำคัญที่ผู้ใช้จะต้องคำนึงถึงและพิจารณาเป็นพิเศษก็คือ ข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุดหมาย หลักการ และโครงสร้าง และ
ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อจะเปิดสอนและสอนให้ได้ตาม
วัตถุประสงค์ที่กำหนด สอดคล้องกับจุดหมายและหลักการของหลักสูตร ซึ่งครูอาจ
จะต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้สอดคล้องด้วย และจะต้องมีการประเมินผลให้
ถูกต้องเหมาะสมตามจุดหมายการเรียนรู้

อย่างไรก็ตามการนำไปใช้ปฏิบัติจริง ๆ ก็ยังมีปัญหาอยู่เสมอ ปัญหาเหล่านี้อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการเช่น ผู้ใช้หลักสูตรมิได้ศึกษาหลักสูตรเชิงวิเคราะห์
ให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ปัญหาภาวะทางสภาพแวดล้อมไม่อำนวย ปัญหาครูอาจารย์ไม่ม
ความรู้ลึกซึ้งตามกับหลักการของหลักสูตร เป็นต้น

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรคงจะไม่มีวันหมดไปได้อย่างแน่นอนอนการบ
โคที่เราต้องการจะพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ

บทที่ ๑

ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร

ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร

ถาม โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือก แต่ในตัวอย่างการจัดแผนการเรียนวิชาเลือกในคู่มือหลักสูตรได้จัดวิชาเลือกภาษาอังกฤษไว้ทุกแผนการเรียน เหตุใดจึงไม่จัดวิชาภาษาอังกฤษไว้เป็นวิชาบังคับเสียเลย

ตอบ แผนการเรียนที่จัดไว้ในคู่มือหลักสูตรเป็นเพียงตัวอย่างแผนที่ควรเรียนภาษาอังกฤษเท่านั้น ยังมีแผนการเรียนอื่น ๆ ที่ไม่ต้องเรียนภาษาอังกฤษ แต่ไม่ได้ให้ตัวอย่างไว้

ในการจัดแผนการเรียน โรงเรียนควรยึดโครงสร้างของหลักสูตรเป็นหลักและสามารถจัดวิชาเลือกได้โดยอิสระตามสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ในเรื่องว่าทำไมไม่จัดวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับนั้นก็เพราะว่าถ้าจัดวิชาภาษาอังกฤษไว้เป็นวิชาบังคับจะทำให้ขาดความยืดหยุ่น เพราะอาจมีนักเรียนที่ไม่มีความถนัดเลย และไม่มีความต้องการที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนต่อ นอกจากนี้เป็นนโยบายของกระทรวงฯ ที่กำหนดให้เลือกภาษาต่างประเทศได้เท่าเทียมกันทุกภาษา ไม่บังคับภาษาใดภาษาหนึ่งโดยเฉพาะ

ถาม รายวิชาแต่ละวิชาในหลักสูตรนั้น ส่วนมากมีเนื้อหามากเกินไปสำหรับนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนประจำตำบล เพราะนักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และเข้าใจได้ช้ากว่าโรงเรียนใหญ่ ๆ เพราะฉะนั้นจึงเป็นปัญหามากสำหรับครูผู้สอนและโรงเรียน กรมวิชาการควรคำนึงถึงค่านี้นด้วย

ตอบ

ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น ครูผู้สอนควรพิจารณาจุดประสงค์ของแต่ละวิชาเป็นสำคัญ และจัดเนื้อหาในการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์นั้น หนังสือเรียนต่าง ๆ ที่กรมวิชาการจัดทำขึ้น ก็เพื่อใช้เป็นสื่อที่จะช่วยให้การสอนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ไม่ใช่ให้จำเนื้อหาทั้งหมดมาจากหนังสือเรียน นอกจากนี้เนื้อหาของหนังสือเรียนบางวิชา เช่น สังคมศึกษา ก็มีได้มีไว้เพื่อให้นักเรียนรู้เนื้อหาทั้งหมด แต่เพื่อเป็นสื่อในการให้เกิดความเข้าใจสภาพสังคม เป็นเครื่องมือให้รู้จักคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหา เป็นต้น

ถาม

มีนักเรียนชั้น ม. ๑ คนหนึ่งป่วยขาดเรียนตลอดภาคเรียนที่ ๑ แล้วมาเรียนในภาคเรียนที่ ๒ ทางโรงเรียนคิดว่าเขาคงจะเรียนต่อไปได้ ถามว่าเด็กคนนี้จะเรียนวิชาต่าง ๆ ของภาคเรียนที่ ๑ ชั้น ม. ๑ เมื่อใด จะให้โรงเรียนปฏิบัติเช่นไร

ตอบ

ในกรณีที่มียุทธศาสตร์ชั้น ม. ๑ ป่วย และขาดเรียน ๑ ภาคเรียนและถ้าโรงเรียนคิดว่าจะให้เรียนในภาคเรียนที่ ๒ ได้ ทางโรงเรียนก็จำเป็นต้องพิจารณาถึงความต่อเนื่องของรายวิชาต่าง ๆ ในภาคเรียนที่ ๒ ถ้ารายวิชาในหลักสูตรระบุว่าจำเป็นต้องเรียนรายวิชาที่ ๑ ในภาคเรียนที่ ๑ ก่อนก็จะต้องจัดให้เรียนรายวิชาที่ ๑ เสียก่อน ในภาคเรียนที่ ๒ นั้นเองถ้าโรงเรียนสามารถทำได้มีฉะนั้นจะต้องรอไปเรียนในภาคเรียนที่ ๑ ในปีถัดไป

ถาม

เรื่องการเปลี่ยนแผนการเรียนของนักเรียน เนื่องจากระเบียบประเมินผลได้กำหนดให้นักเรียนยื่นคำร้องขอเปลี่ยนวิชาเรียนได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคเรียน ซึ่งในระยะ ๒ สัปดาห์ นักเรียนยังไม่

ทราบว่าคุณครูหรือเรียนวิชานั้น ๆ ใ้หรือไม่ ฉะนั้นเมื่อสิ้นภาคเรียน จะมีนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนผิด ก็ไม่ผ่านในวิชาตามแผนการเรียน เช่น แผนการเรียนเน้นภาษาอังกฤษแต่นักเรียนที่เลือกแผนการเรียนนี้สอบตกทั้งในวิชาภาษาอังกฤษวิชาหลักและวิชาเสริมทักษะ ครั้นจะเปลี่ยนแผนการเรียนในภาคเรียนที่ ๒ ก็ทำได้ยากเนื่องจากวิชาที่จัดไว้ตามแผนการเรียนอื่น ไม่สอดคล้องกันกับแผนการเรียนเดิมของนักเรียนคนนั้น อยากทราบว่ามึวิธีการแก้ไขอย่างไรที่ดีที่สุด และนักเรียนจะเปลี่ยนแผนการเรียนในภาคเรียนที่ ๒ ได้หรือไม่

ตอบ การที่มีนักเรียนขอเปลี่ยนแผนการเรียนในภาคเรียนที่ ๒ ในกรณีที่ยกมานั้นทำได้ โดยให้นักเรียนไปเลือกแผนการเรียนที่โรงเรียนมีอยู่แล้วและโรงเรียนสามารถรับเพิ่มได้ และเป็นแผนที่นักเรียนจะเรียนได้ ไม่จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับแผนการเรียนเดิม

ถาม การเปิดเรียนภาคฤดูร้อนมีหลักการอย่างไร กรมวิชาการมีอะไรช่วยเหลือบ้างหรือไม่

ตอบ การเปิดเรียนภาคฤดูร้อนมีหลักการ หรือข้อที่จะต้องปฏิบัติอยู่หลายประการ เช่น มีความมุ่งหมายเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนในรายวิชาที่สอบตก หรือนักเรียนที่มีปัญหาไม่สามารถเรียนในภาคปกติได้ และเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียน เพื่อหาความรู้ประสบการณ์เพิ่มเติม โรงเรียนอาจอนุญาตให้นักเรียนในโรงเรียนของตนเข้าเรียนสมทบกับสถานศึกษาอื่นที่เปิดภาคฤดูร้อน สำหรับรายวิชานั้นเป็นค้นรายละเอียดในเรื่องนี้ให้ศึกษาได้จากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการเปิดภาคฤดูร้อนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๒

อนึ่ง ที่ถามว่ากรมวิชาการมีอะไรจะช่วยเหลือบ้างหรือไม่
ในเรื่องนี้นั้น กรมวิชาการคงจะช่วยได้เพียงให้คำแนะนำเพื่อให้มีความ
เข้าใจในการปฏิบัติเท่านั้น

ถาม ในชั้น ม. ๓ ถ้าโรงเรียนจัดคณิตศาสตร์ให้นักเรียนทุกแผนการเรียน
จะถือว่าเป็นการบังคับนักเรียนจนผิดเจตนารมณ์ของหลักสูตรหรือไม่
ในเมื่อหลักสูตรกำหนดให้เป็นวิชาเลือก

ตอบ วิชาคณิตศาสตร์ในชั้น ม. ๓ จัดเป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่ง โรงเรียนไม่
จำเป็นต้องจัดให้เรียนทุกแผนการเรียน ควรจัดไว้เฉพาะในแผนการเรียน
ที่จำเป็นต้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชา
คณิตศาสตร์ชั้นสูง ขึ้นต่อไป หรือเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชา
อื่น ๆ ที่ต้องอาศัยความรู้ทางคณิตศาสตร์มาประกอบ ถ้าโรงเรียนจัด
ให้นักเรียนต้องเรียนคณิตศาสตร์ในทุกแผนการเรียนโดยไม่คำนึงถึง
ความต้องการดังกล่าวก็เป็นการผิดเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ถาม ที่ว่านักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ๑ คาบต่อสัปดาห์นั้น กิจกรรมเหล่านี้นั้น
มีกำหนดบังคับว่าจะต้องเป็นเนรนาวิ หรือกิจกรรมอะไรหรือไม่ หรือจะให้ทางโรงเรียนคิดเอง

ตอบ เรื่องกิจกรรมดังกล่าว ไม่ได้มีการกำหนดบังคับว่าจะต้องเป็นเนรนาวิ
หรือลูกเสือ แต่มีระเบียบกำหนดขอบข่ายของกิจกรรมเป็นประเภท
ที่โรงเรียนควรจัดไว้ ๑๐ ประเภท ซึ่งโรงเรียนมีสิทธิที่จะเลือกจัด
กิจกรรมประเภทใดก็ได้ ตามขอบข่ายที่กำหนด ประเภทของกิจกรรม
นั้นก็คือ

๑. กิจกรรมลูกเสือ หรืออนุชาชาค หรือเนรนาวิ หรือ
กิจกรรมผู้นำฟื้นฟูประโยชน์

๒. กิจกรรมศาสนา
๓. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
๔. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
๕. กิจกรรมการใช้ห้องสมุด
๖. กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย
๗. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม
๘. กิจกรรมทัศนศึกษา
๙. กิจกรรมนันทนาการ
๑๐. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร

รายละเอียดในเรื่องนี้โปรดศึกษาจาก ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถม และมัธยมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๐ (ครั้งที่ ๒)

ถาม นักเรียนที่ไม่ได้เลือกแผนการเรียนคณิต-อังกฤษในมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ต้องการเรียนในมัธยมศึกษาตอนปลาย จะได้ไหมเพราะเรียนคณิต-อังกฤษ น้อยกว่า (ในโปรแกรมวิทย์-คณิต)

ตอบ วิชาคณิตศาสตร์สามารถเลือกเรียนได้ในชั้น ม.ปลาย โดยจัดให้เรียนวิชาเลือกคณิตศาสตร์ ม. ๓ รายวิชา ค. ๓๑๑ และ ค. ๓๑๒ หรือ ค. ๓๒๑ และ ค. ๓๒๒ เสียก่อน ส่วนวิชาภาษาอังกฤษ ถ้าไม่ได้เรียนในชั้น ม. ต้นให้เลือกเรียนโครงสร่างที่ ๒ ซึ่งจัดไว้สำหรับผู้ที่ไม่เคยเรียนมาก่อนในระดับมัธยมต้น

ถาม การเรียนพลศึกษาในชั้น ม. ๓ ตามแผนการเรียน บังคับให้เรียน

วิชาอะไรนั้น วิชานี้นักเรียนหญิงจำนวนมากไม่ต้องการเรียน อยากทราบว่าจะให้โรงเรียนจัดอย่างไร

ตอบ

ให้โรงเรียนพิจารณาจัดวิชาในหมวดวิชาพลศึกษาเลือกที่มีคุณค่าเท่าเทียมกันให้นักเรียนหญิงเรียนแทนได้ความเลื่อมใสของการใช้หลักสูตรข้อ ๕

ถาม

ตามหลักสูตรระบุว่าให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อย ๑ กิจกรรม โดยให้ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๘๐% อยากทราบว่า นักเรียนจะเปลี่ยนกิจกรรมได้หรือไม่ เช่น ม. ๑ อยู่กิจกรรมสหกรณ์ ม. ๒ เปลี่ยนไปอยู่กิจกรรมลูกเสือ ม. ๓ เปลี่ยนไปอยู่กิจกรรมวัฒนธรรม

ตอบ

ได้ แต่นักเรียนจะไม่ได้ประโยชน์ในกิจกรรมนั้น ๆ เท่าที่ควรเพราะบางกิจกรรมเป็นกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี เป็นต้น

ถาม

ปัญหาต่อไปนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากนักเรียนย้ายมาจากโรงเรียนอื่นมาเข้า ม. ๒ และ ม. ๓

๑. โรงเรียนเดิมไม่ได้จัดให้นักเรียนเรียนกิจกรรม ๑ คาบ นักเรียนคนนี้จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือไม่
๒. โรงเรียนเดิมจัดวิชาพลศึกษามัธยม พ.๑๐๑ก,พ. ๑๐๑ข แต่ไม่ได้จัด พ. ๑๐๑ ค ภาค ๒ ก็ไม่ได้จัด พ. ๑๐๑ ค เช่นกัน เมื่อนักเรียนมาต่อชั้น ม. ๒ และ ม. ๓ ที่โรงเรียนอื่นก็ไม่ได้จัดเพิ่มวิชาพลศึกษาให้นักเรียนคนนี้จะจบหลักสูตรหรือไม่

ตอบ

๑. ตามหลักการแล้ว นักเรียนคนนี้จะไม่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 ก่อนต้น เพราะหลักสูตรกำหนดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกภาค
 เรียนตลอดระยะเวลาที่นักเรียนศึกษาในโรงเรียน ฉะนั้นทุกปีการ
 ศึกษา นักเรียนจะต้องได้เข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีเวลา
 เรียนไม่น้อยกว่า ๘๐% ฉะนั้น โรงเรียนที่รับนักเรียนเข้าศึกษาจะ
 ต้องช่วยเหลือนักเรียนคนนี้ โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วม
 เพื่อให้ครบตามเกณฑ์การจบหลักสูตร แล้วระบุไว้ใน รบ. ๑ ค
๒. ตามแผนการเรียนพลศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.
 ๒๕๒๑ นักเรียนคนนี้จะไม่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 นอกเสียจากว่าโรงเรียนที่รับนักเรียนคนนี้เข้าเรียนจะจัดวิชาพล-
 ศึกษาบังคับหรือวิชาพลศึกษาเลือก วิชาใดวิชาหนึ่งให้เรียนใน
 ภาคฤดูร้อนหรือภาคหนึ่งภาคใด แล้วระบุวิชาที่เรียนโดยใช้รหัส
 พ. ๑๐๑ ก

บทที่ ๒

ปัญหาเกี่ยวกับวิชาการงานแต่ละอาชีพ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

ปัญหาเกี่ยวกับวิชาการงานและอาชีพ

ถาม การจัดแผนการเรียนวิชาการงานให้จัดงานละไม่เกิน ๑๐๘ คาบ ใน ๓ ปีนั้น งานเกษตรน่าจะแยกเป็นงานพืชไม่เกิน ๑๐๘ คาบ งานเกษตรสัตว์ไม่เกิน ๑๐๘ คาบ งานช่างในบ้านก็เช่นเดียวกันแยกเป็นงานไฟฟ้า งานโลหะ งานยนต์ สาขาละไม่เกิน ๑๐๘ คาบ เป็นไปได้หรือไม่อย่างไร

ตอบ การจัดแผนการเรียนวิชาการงานให้จัดงานละไม่เกิน ๑๐๘ คาบ ใน ๓ ปีนั้น จุดประสงค์ก็ต้องการให้นักเรียนได้เรียนวิชาการงานหลายๆ งาน เพื่อนักเรียนจะได้ทราบว่าตนเองชอบ สนใจงานชนิดใด การจัดแบบที่ผู้ถามเสนอ นั้น ก็คือลักษณะเดิมของหลักสูตรวิชาการงาน ซึ่งพบว่าโรงเรียนส่วนมากไม่เปิดให้นักเรียนเลือกงานหลาย ๆ อย่าง ส่วนมากบังคับให้เรียนตามที่โรงเรียนจัด นักเรียนที่ไม่ชอบไม่ถนัดก็ต้องฝืนเรียน ซึ่งแทนที่จะได้ผลดีตามจุดประสงค์ที่ว่าต้องการให้เกิดอุปนิสัยรักการทำงานกลับเป็นการทำให้เบื่อหน่าย เพราะต้องทำงานที่ตนไม่ชอบ หลักสูตรใหม่กำหนดให้โรงเรียนต้องจัดงานที่มีลักษณะแตกต่างกันอย่างน้อยที่สุด ๔ งาน โอกาสที่นักเรียนจะตัดสินใจว่าต่อไปเขาจะยึดอาชีพใดย่อมมีมากขึ้น ประเด็นการดำเนินงานก็มีมากกว่า แม้จะไม่ยึดเอาเป็นอาชีพก็ย่อมจะมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ลักษณะงานที่แบ่งไว้ตามประกาศเปลี่ยนแปลงวิชาการงานเป็นการแบ่งงานตามลักษณะใหญ่ ๆ ของงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานช่างในบ้านถ้าแบ่งโดยยึดงานย่อยจะทำให้มีมากงาน ทั้งๆ ที่ลักษณะงานเป็นอย่างเดียวกัน คืองานช่าง เมื่อมีการทดลองกันเรื่องจะใช้วิชาการงานเป็นวิชาสำรวจความถนัดของนักเรียนไปด้วย จึง

ได้รวมไว้เป็นงานใหญ่ ๆ แทนที่จะแยกย่อยออกไปด้วยความหวังว่า
โรงเรียนจะทำตามหลักการใหญ่นี้ เพื่อให้เกิดผลต่อตัวนักเรียนโดย
ตรง

ถาม การเปลี่ยนแปลงวิชาการงานและอาชีพ ทำไมไม่เปลี่ยนตั้งแต่ ม. ๑
รุ่นใหม่ ทำให้ ร.บ. ๑ ก. มีรอยแก้ไข ไม่เหมาะกับการเป็นเอกสาร
ทางราชการ

ตอบ จากคำขอบในข้อที่ผ่านมาข้างต้น จะเห็นว่าโดยหลักการที่มีการเปลี่ยน
แปลงหลักสูตรวิชาการงานนั้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน
ได้ฝึกทำงานหลาย ๆ ลักษณะ และต้องการให้นักเรียนชั้น ม. ๒
ได้ประโยชน์ด้วย การประกาศเปลี่ยนแปลงนี้ประกาศเมื่อเดือนตุลาคม
๒๕๒๒ นักเรียนชั้น ม. ๒ เพิ่งจะเรียนวิชาการงานไปเพียง ๑ ภาคเรียน
ยังมีโอกาสที่จะปฏิบัติตามหลักการนี้ สำหรับเรื่องการต้องซื้อผ้า ร.บ.
๑ ก. นั้น ก็เป็นเรื่องจำเป็น และคิดว่าประโยชน์ที่ได้ก็นับคุ้มค่า

ถาม การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เช่น วิชาการงานและอาชีพมัธยมศึกษา
ตอนต้นควรทำเมื่อลงใจให้ครบวงจร เช่น จบ ม. ๓ สัก ๑ รุ่นก่อน
และสำหรับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔ นั้น
ถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ อย่าเปลี่ยนแปลงแก้ไขที่จะทำให้ต้องแก้แบบพิมพ์
ร.บ. อีก

ตอบ การประกาศเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไม่ว่าวิชาใด จะทำเมื่อจำเป็นจริง ๆ
เท่านั้น เพราะการเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ ทำให้ผู้ปฏิบัติยุ่งยาก หลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ที่ประกาศใช้บางกลุ่ม
วิชามีปัญหารายละเอียดที่ยังไม่ลงตัวเรียบร้อย เช่น ลักษณะการจัด

วิชาการงาน การเลือกวิชาอาชีพ วิชาอาชีพท้องถิ่น การจัดกิจกรรม เป็นต้น ทำให้ต้องมีการประกาศเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบ้าง ขณะนี้ปัญหาเหล่านี้ก็คลี่คลายไปบ้างแล้ว อย่างไรก็ตามกรมวิชาการจะพยายามประกาศเปลี่ยนแปลงเฉพาะเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

ถาม ทามหลักสูตรโรงเรียนสามารถจัดแผนการเรียนทางวิชาชีพ เช่นเกษตร อุตสาหกรรม กหกรรม โดยไม่เลือกอังกฤษหรือคณิตฯ เลยก็ได้ แต่ในทางปฏิบัติ นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเหล่านี้ถึงแม้ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องเรียนเมื่อไรหัง ๆ ที่ไม่ถนัดเพราะถ้าไม่ได้เรียนโอกาสที่จะเปลี่ยนใจเรียนต่ออาจไม่มี เนื่องจากทางโรงเรียนที่จะรับเข้าศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายจะสอบคัดเลือกทางคำนวณภาษาหรือคณิตศาสตร์ด้วย แม้ว่าจะเรียนต่อทางคำนวณอาชีพก็ตาม เพราะฉะนั้นจะเป็นการตัดโอกาสของเด็กกลุ่มนี้ไปโดยปริยายใช่หรือไม่

ตอบ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ทางโรงเรียนและกรมเจ้าสังกัดโรงเรียนจัดการแก้ไข ปัญหาเองได้ เพราะทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดการโดยกรมเจ้าสังกัดเดียวกัน กรมวิชาการเองได้พยายามชี้แจงเรื่องดังกล่าวกับโรงเรียนพิเศษต่าง ๆ เช่น โรงเรียนนายสิบ พยาบาล ฯลฯ เขาให้ความร่วมมือด้วยก็ โดยออกข้อสอบคัดเลือกเฉพาะวิชาบังคับเท่านั้น เมื่อคำถามระบุเฉพาะการรับเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดแค่กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเท่านั้นก็น่ามีปัญหา

ถาม ในหลักสูตรวิชาอาชีพ ช่างไฟฟ้า มีบางรายวิชาที่โรงเรียนบางโรงเรียนไม่อาจเปิดสอนได้ เช่น วิชาช่างซ่อมแบบเคอร์รี่ วิชาช่างพันมอร์เตอร์

หรือไคโนโม เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากต้องลงทุนมากเกินไปทั้งทาง
โรงเรียนและนักเรียนจะช่วยให้ได้ ในกรณีเช่นนี้ถ้าหากครูผู้สอนจะพัฒนา
หลักสูตรขึ้นมาเอง โดยให้เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับวิชาไฟฟ้าอื่น ๆ
ที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้วก็ตัวอย่างเช่น การประกอบวงจรอิเล็กทรอนิกส์
อย่างง่าย เป็นต้น เมื่อพัฒนาหลักสูตรนี้ขึ้นมาแล้ว หากโรงเรียนขอ
ความเห็นชอบและขออนุมัติใช้มายังเขตได้หรือไม่

ตอบ

โรงเรียนทำได้ตามที่เสนอ แต่ต้องขออนุมัติกระทรวงศึกษาธิการผ่าน
เขตการศึกษา ก็จะเห็นได้จากหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พ.ศ. ๒๕๒๑ ข้อ ๘ ซึ่งกล่าวว่า “การจัดรายวิชาของหลักสูตร
กลุ่มวิชาकरणและอาชีพที่นอกเหนือจากที่มีอยู่ในหลักสูตรนี้ ให้
โรงเรียนเป็นผู้จัดทำตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น
ได้ โดยอนุมัติของกระทรวงศึกษาธิการ” อย่างไรก็ตามก่อนที่จะ
ทำการตรวจรายวิชาอาชีพท้องถิ่นซึ่งจะมีประกาศเพิ่มเติมทุก ๆ
ปีเสียก่อน เพื่อจะแน่ใจไม่ต้องขออนุมัติหลักสูตรซ้ำกันทำให้เสียเวลา

ถาม

อยากจะเรียนถามเรื่องวิชาอาชีพเกษตร

วิชา	กษ	๐๑๑	อาชีพเกษตร	} ควรจัดในชั้น ม.๑
วิชา	กษ	๐๑๒	อาชีพเกษตร	
วิชา	กษ	๐๑๓	อาชีพเกษตร	} ควรจัดในชั้น ม.๒
วิชา	กษ	๐๑๔	อาชีพเกษตร	
วิชา	กษ	๐๑๕	อาชีพเกษตร	} ควรจัดในชั้น ม.๓
วิชา	กษ	๐๑๖	อาชีพเกษตร	

ถ้าทางโรงเรียนเกิดจัด กษ ๐๑๑ ไปไว้ในชั้น ม. ๒ เพราะ
ก่อน ม. ๑ จัดให้เรียนวิชาเลือกอย่างอื่นซึ่งไม่ใช่อาชีวเกษตรแล้วอยาก
ให้นักเรียนเรียนอาชีวเกษตร จึงเริ่มจัดให้เรียนใน ม. ๒ หลักสูตร
บอกว่า ถ้าเป็นวิชาต่อเนื่องควรเริ่มเรียนให้ต่อเนื่องกัน เพราะฉะนั้น
โรงเรียนจัด กษ ๐๑๑ ให้นักเรียนใน ม. ๒ ก็ไม่ตรงกับที่ทางกระทรวง
กำหนดไว้ตามข้างบน เวลาออก รบ. ๑ ก. จะถูกต้องหรือไม่ และถ้า
จะแก้ปัญหานี้โดยเลือกเรียน กษ.ท แทนในชั้น ม. ๓ โดยเลือก กษ.ท.
ให้มีจำนวนคาบและหน่วยเท่ากับรายวิชาเกษตรจะได้หรือไม่ หรือ
ท่านจะกรุณาแนะนำวิธีแก้ปัญหานี้อย่างไร เพราะทางโรงเรียนกำลัง
เกิดปัญหา

ตอบ

วิชาอาชีวเกษตรไม่ใช่วิชาต่อเนื่อง จะเรียนเมื่อใดก็ได้ ถ้าจะให้เริ่ม
เรียนในชั้น ม. ๒ ก็ลงรหัส กษ. ๐๑๓ กษ. ๐๑๔ เลยได้ ถ้าเรียนในชั้น
ม. ๓ ก็ให้รหัส กษ. ๐๑๕ และ กษ ๐๑๖ สำหรับวิชาเกษตรรหัส กษ.ท.
นั้น โรงเรียนเปิดสอนได้ตามที่ต้องการ

ถาม

การจัดแผนการเรียนวิชาอาชีวผสมควรหรือไม่เพียงใด ที่จะจัดวิชา
คณิตศาสตร์เข้าอยู่ในแผนด้วย ปัจจุบันนี้โรงเรียนต่าง ๆ เป็นห่วงนักเรียน
ที่เรียนแผนอาชีวมากว่าจะไปสอบเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาไม่
ได้ จึงต้องให้นักเรียนพวกนี้เรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยในชั้น ม. ๓
ทุกแผน อยากเรียนถามว่าที่โรงเรียนจัดแผนการสอนแบบนี้มีความ
เหมาะสมหรือไม่ และตรงกับหลักการของหลักสูตรหรือไม่

ตอบ

หลักสูตรวิชาเลือกคณิตศาสตร์ชั้น ม. ๓ ทั้ง ๒ สายนั้น จัดไว้ให้
เลือกตามความสามารถ ความสนใจของนักเรียน และความเหมาะสม
สอดคล้องกับรายวิชาเลือกอื่น ๆ ในแผนการเรียนด้วย เช่น ผู้ที่เลือก

อาชีพทหารอาจจะไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเลือกเรียน แต่ผู้ที่เลือกวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรม อาจจะมีความต้องการที่จะเลือกเรียนก็ได้

ถาม ในแผนการเรียนเกษตร วิชาอาชีพเกษตร ถ้าทางโรงเรียนจะจัดวิชา กษ.ท ๒ คาบ และภาษาอังกฤษหลัก ๔ คาบ ให้นักเรียนเรียนแทน อาชีพเกษตร (ทักษะและโครงการ) ได้หรือไม่ หรือจะให้นักเรียนเรียนวิชาทักษะเกษตร กษ.ท ได้หรือไม่ เพราะวิชา กษ.ท ทักษะวิชาการให้แต่ละเขตจัดทำขึ้นนั้น มีมากมายหลายวิชาควรจะนำมาใช้ประโยชน์ส่วนวิชาโครงการเกษตรนั้นไม่มีหนังสือและคู่มือครูยากแก่การที่ครูจะนำไปใช้สอน การเรียน ๔ โครงการ โดยใช้เวลา ๓๖ คาบ ครูผู้สอนคงสอนให้บรรลุเป้าหมายได้ยาก

ตอบ โรงเรียนจักตามทีเสนอมาได้ แต่ถ้าโรงเรียนต้องการจะจัดให้เรียน วิชาอาชีพเกษตรและภาษาอังกฤษก็ได้เช่นกัน เพราะกระทรวงฯ ได้ประกาศเปลี่ยนแปลงวิชาอาชีพเกษตรให้ใช้เวลาเรียน ๒ คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาคแล้ว

ถาม เนื่องจากโรงเรียนต่าง ๆ ได้เปิดสอนแผนการเรียนเกษตรในชั้น ม. ๑ - ม. ๓ แต่ทางโรงเรียนได้รับหนังสือของกรมวิชาการจากเขตการศึกษา ๔ แจ้งว่า นักเรียนคนใดที่เรียนอาชีพเกษตร กษ ๐๑๑-กษ ๐๑๒ จะต้องเข้าร่วมชุมนุม ช.ก.ท.ด้วย

ขอเรียนถามว่าทำไมไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่เรียนอาชีพเกษตรได้เลือกกิจกรรมอื่นบ้าง ทั้ง ๆ ที่นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนอื่นสามารถจะเลือกเข้าชุมนุมใด ๆ ก็ได้ จะบังคับเฉพาะผู้ที่เรียนอาชีพ

เกษตรทำไม่ และประกอบกับนักเรียนในแผนการเรียนนี้บางคนมีพรสวรรค์พิเศษทางดนตรี กีฬา หากได้เรียนชุมนุมอื่นอีกก็จะได้เป็นการส่งเสริมอีกทางหนึ่งด้วย

ตอบ เจื่อนไขการเรียนอาชีพเกษตร กษ ๐๑๑ — กษ ๐๑๒ ระบุไว้เช่นนั้น แต่ถ้าโรงเรียนต้องการให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอื่นก็อาจให้เรียนวิชาเกษตรท้องถิ่นหรือให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า ๑ อย่าง และการที่วิชาอาชีพเกษตรระบุไว้เช่นนั้นก็เพราะปัญหาคำนอาชีพเกษตรในปัจจุบันคือ การไม่รู้จักร่วมกันทำงาน ผู้ร่างหลักสูตรพยายามแก้ปัญหานี้โดยฝึกทาง ช.ภ.ท.

ถาม ตามที่กรมวิชาการได้เปลี่ยนรหัสวิชาการงาน ให้มาใช้เพียง ๒ รหัส ๑๐๑, ๑๐๒, ๒๐๓, ๒๐๔, ๓๐๕, ๓๐๖ ทำให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ กล่าวคือ จะมีงานย่อยในแต่ละรหัส ตั้งแต่ ๒, ๓, ๔, งานซึ่งมีเนื้อหาสาระแยกขาดจากกัน แต่ก็ยังมีระดับคะแนนเพียงตัวเดียวในแต่ละภาค ทั้ง ๆ ที่เรียนหลายงาน หลายอาจารย์ ทำให้เกิดปัญหา

๑. เพิ่มงานคำนวณวิชาการในการที่คองคอยตรวจสอบว่า งานย่อยอะไร เป็คเมื่อใด แผนกไหน
๒. ไม่สะดวกในการสอบแก้ตัว เพราะนักเรียนต้องมาสอบถามอีกว่าไม่ผ่านอะไร
๓. ไม่สะดวกในการโอนย้ายนักเรียน เพราะต้องตรวจสอบว่าเรียนอะไรมาบ้าง มีงานย่อยอะไร อัตราส่วนระหว่างวิชาเท่าใด
๔. ขอกรมวิชาการพิจารณาแก้ไขให้สะดวกในการปฏิบัติ

ตอบ การทำงานบางครั้งก็ต้องลำบากบ้าง โดยเฉพาะที่ว่าไม่สะดวกในการสอบแก้ตัวนั้น ความจริงการสอบแก้ตัวตามระบบที่ใช้แนะนำให้สอบแก้ตัวเฉพาะเหตุการณ์ที่ไม่ผ่านด้วยซ้ำไป การบอกรายละเอียดงานย่อยในกรณีโอนย้ายอาจทำได้โดยบันทึกไว้หลังระเบียบ หรือออกหนังสือโรงเรียนกำกับ รบ. ไว้เพื่อให้โรงเรียนที่รับนักเรียนทราบ ส่วนปัญหาความยากลำบากที่โรงเรียนได้รับจะคุ้มค่าหรือไม่ั้น ถ้าทางโรงเรียนสามารถทำให้นักเรียนสำรวจพบว่า ตนเองถนัดที่จะทำอะไร ในช่วงเวลา ๓ ปีได้ ก็นับเป็นการคุ้มค่าแล้ว

ถาม มีโรงเรียนเปิดสอนวิชาต่อไปนี้ งค ๐๑๑๓, งอ ๐๑๑๑, งก ๐๑๑๑ และ อค ๐๐๒ อยากทราบว่ามียุอยู่ในหลักสูตรของกรมฯ หรือไม่หนังสือเล่มใด

ตอบ รายวิชา งค ๐๑๑๓, งอ ๐๑๑๑, งก ๐๑๑๑, อค ๐๐๒ เป็นรายวิชาที่สำนักงานโครงการพิเศษ กรมสามัญศึกษา ขออนุมัติกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อใช้แทนวิชาการงานเฉพาะในโรงเรียนของโครงการ และกระทรวงฯ อนุมัติให้ใช้ได้ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๑

ถาม วิชาการงานที่จัดแบบเดิม ไม่บังคับว่าวิชาใดจะเรียนปีใด มีนักเรียนเรียน ม. ๑ วิชาหนึ่งมาแล้ว แต่พอย้ายไปอีกโรงเรียนหนึ่งในชั้น ม. ๒ เปิดวิชาซ้ำกันอีกจะทำอย่างไร

ตอบ การจัดวิชาการงานไม่ว่าแบบเดิมหรือแบบใหม่ มีปัญหาเมื่อมีการย้ายที่นักเรียนทั้งสิ้น ในระเบียบการประเมินผลจึงได้ระบุไว้ชัดเจนว่า “ผู้เรียนคนใดย้ายสถานศึกษาและสถานศึกษาแห่งใหม่ยินยอมรับเข้าเรียน...” เมื่อยินยอมรับนักเรียนเข้าเรียนก็ต้องหาวิธีแก้ไขเป็นราย ๆ ไป ตามความจำเป็น

ถาม การส่งนักเรียนไปฝึกงานยังสถานประกอบการในท้องถิ่น ถ้าเด็กเกิดอุบัติเหตุใครจะเป็นคนรับผิดชอบ

ตอบ โรงเรียนทั้งสองแห่งหรือสถาบันทั้งสองแห่งเป็นผู้รับผิดชอบที่จะทำงานประสานกัน ไปรณนำไปคิด และหาทางแก้ไขต่อไป เพราะถ้ากลัวแล้วจะทำให้ไม่กล้าที่จะทำอะไร

บทที่ ๓

ปัญหาเกี่ยวกับการแนะแนว

ปัญหาเกี่ยวกับการแนะแนว

ถาม อยากทราบว่าแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนชั้น ม. ๓ และ ม.๔. ๓ นั้น กรมวิชาการ กำหนดการรวบรวมเสร็จแล้วหรือยัง และโรงเรียน จะทราบรายละเอียดได้เมื่อใด

ตอบ เรื่องแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนทั้งสองวุฒิกำลังกล่าวนั้น ก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของสถานศึกษาที่จะรับช่วงต่อไป ทางกรมวิชาการเอง ก็เป็นแค่เพียงรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาเหล่านั้น โดยศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ ใ้พยายามเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่อยู่นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเท่าที่จะทราบได้ และได้จัดพิมพ์เป็นฉบับโรเนียวส่งไปยังกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้กลุ่มเผยแพร่ให้โรงเรียนในกลุ่มทราบต่อไป เข้าใจว่าข้อมูลเหล่านั้นคงจะถึงโรงเรียนแล้ว

ถาม กรมวิชาการมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง ที่จะให้โรงเรียนเห็นความสำคัญของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน โดยการจัดบริการแนะแนวโดยเฉพาะ

ตอบ ผู้ปกครองนั้นย่อมมีความสำคัญต่อตัวนักเรียนที่อยู่ในปกครองอย่างแน่นอนจริง ๆ แล้วเด็กจะอยู่กับผู้ปกครองมากกว่าอยู่กับครูอยู่กับเพื่อนที่โรงเรียนด้วยเหตุนี้ย่อมตระหนักได้ว่าผู้ปกครองมีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กมากกว่าใคร ๆ โรงเรียนจึงไม่ควรจะละเลยผู้ปกครองทั้งนั้นในเรื่องนี้ข้อเสนอแนะเป็นแนวทางดังต่อไปนี้

๑. โรงเรียนจะต้องชี้แจงหรือบอกให้ผู้ปกครองได้ทราบว่าโรงเรียนมีบริการแนะแนวให้เข้าใจว่าบริการแนะแนวของโรงเรียน

นั้นมิหนำทีประการใดบ้าง จะช่วยเหลือผู้ปกครองและเด็กในการเลือกแผนการเรียนอย่างไร การชี้แจงนั้นอาจทำเป็นเอกสารคู่มือสำหรับผู้ปกครองและเด็ก หรือถ้าไม่สามารถจัดทำเอกสารคู่มือได้ อย่างน้อยก็การชี้แจงให้แจ่มแจ้งในวันปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ หรือนักผู้ปกครองประชุมเป็นพิเศษ (ถ้าเป็นไปได้ เพราะเท่าที่ปรากฏผู้ปกครองมักจะไม่ค่อยมากันนักด้วยเหตุผลนานาประการ)

๒. การตัดสินใจเลือกแผนการเรียน ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับรู้อย่างไร ในใบลงทะเบียนเรียนควรให้ผู้ปกครองลงนามรับรองเห็นชอบด้วย ซึ่งเป็นการยอมรับและเห็นความสำคัญของผู้ปกครอง

๓. ก่อนจะให้ให้นักเรียนหรือผู้ปกครองเลือกแผนการเรียนโรงเรียนควรทำคำแนะนำในการเลือกและการตัดสินใจอย่างละเอียดให้ผู้ปกครองและเด็กได้ทราบร่วมกัน พร้อมด้วยเหตุผลและจุดประสงค์หรือเป้าหมายของการเรียนแต่ละแผนการเรียน

๔. โรงเรียนจะต้องยอมรับผลการตัดสินใจขั้นสุดท้ายของผู้ปกครองหรือของเด็ก แม้จะไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจนั้นก็ตามซึ่งจะเป็นการให้ความเคารพต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง

ถาม

ช.ภ.ท. เป็นกิจกรรมหนึ่งที่โรงเรียนจัดขึ้น มีระเบียบการปฏิบัติอยู่แล้ว แต่มีปัญหาการเก็บค่าบำรุงสมาชิก จะปฏิบัติอย่างไร ใ้ใบเสร็จ บกค. ใ้หรือไม่ เพราะกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด มีระเบียบการเก็บค่าบำรุงโดยเฉพาะอยู่แล้ว ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ไม่มีระเบียบมาใ้

ตอบ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด นั้นกรมพลศึกษาได้ออกระเบียบ การเก็บเงินค่าบำรุงอยู่แล้ว ส่วนกิจกรรม ช.ภ.ท. และกิจกรรมอื่น ๆ นั้นโรงเรียนอาจจะขอใช้เงินบำรุงการศึกษาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการ จัดกิจกรรมได้ หรือหากจำเป็นต้องเก็บเงินจากสมาชิกโดยความยิน ยอมพร้อมใจของสมาชิกเอง โรงเรียนก็ต้องมีบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ที่แน่นอนแต่จะใช้ใบเสร็จ บกท. ไม่ได้ และโรงเรียนจะเรียกเก็บเงิน ใด ๆ โดยมีคำขออนุมัติกรมฯ ไม่ได้

ถาม นักเรียนที่เข้า ม. ๑ จะไม่เลือกเรียนวิชาชีพเลยจะได้ไหม ไปเลือกเอา ม. ๒ และ ม. ๓ โดยดูพื้นฐานการเรียนวิชาการงานก่อน

ตอบ ได้ เพราะในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นจัดวิชาชีพไว้เป็นวิชาเลือก ทั้งสิ้น การจัดให้เลือกใน ม. ๒ และ ม. ๓ ตามที่เสนออาจจะเป็นวิธี ที่ดีที่สุด

ถาม การจัดกิจกรรมเพื่อสนองความถนัดและความสนใจของนักเรียนนั้น ถ้าหากโรงเรียนจะกำหนดเป็นนโยบายจัดเฉพาะวิชาลูกเสือ ยุวกาชาด และxorร้อง (แกมบังคับ) ให้นักเรียนทุกคนเข้าเรียน วิชานี้จะเหมาะ หรือไม่ หรือควรจะให้จัดให้เป็นระบบเปิด ให้นักเรียนเลือกเข้าเรียน อย่างเสรี

ตอบ โดยหลักการแล้วไม่ควรมีการบังคับ แม้จะเป็นแกมบังคับก็ตาม เพราะ การบังคับไม่เป็นการสนองความถนัดและความสนใจเลย ส่วนการ จะเปิดให้เลือกโดยเสรีก็ต้องไม่หมายความว่าโรงเรียนจะสนองได้ทุก อย่าง โรงเรียนก็ต้องจำกัดการเลือกเท่าที่โรงเรียนสามารถจะทำได้ มิใช่ว่าถึงแม้ไม่มีครูไม่มีอุปกรณ์เลย โรงเรียนก็เปิดกิจกรรมนั้นให้เลือก

ถาม ในการส่งเด็กไปฝึกอาชีพพระยะสัน ตามสถานฝึกอาชีพต่าง ๆ นั้น คิดว่าเขาจะรังเกียจหรือไม่

ตอบ การส่งเด็กไปฝึกอาชีพพระยะสันตามสถานฝึกอาชีพต่าง ๆ ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ พ.ศ. ๒๕๒๓ นั้น ตามปกติแหล่งวิทยากรซึ่งปฏิบัติอยู่แล้วไม่น่าจะมีปัญหา ส่วนจะมีความรังเกียจเคียดจันท์หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา มิใช่ว่าอยู่ ๆ ก็จะส่งไปเรียนหรือไปฝึกงานโดยมิได้ตกลงกันก่อน ทั้งนี้เพราะตามปกติสถานฝึกอาชีพแต่ละแห่งย่อมมีนักเรียนเรียนอยู่แล้ว การที่จะรับหรือไม่รับเด็กที่ส่งไปฝึกอาชีพพระยะสันย่อมมีสิทธิจำกัดอยู่ และการเข้าฝึกก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษานั้น ๆ ตัวอย่าง เช่น เด็กของเราต้องการจะเรียนช่างตัดเสื้อ ในโรงเรียนสารพัดช่างก็ต้องสมัครเข้าเรียนตามวิธีการของโรงเรียนสารพัดช่างนั้น เวลาเรียนก็อาจจะเลือกเอาตามความสะดวกของเด็กที่จะเรียนได้ เมื่อเรียนจบแล้ว โรงเรียนมัธยมก็จะยอมรับในระดับความรู้นั้น และเด็กก็จะได้หน่วยการเรียนในฐานะเป็นวิชาเลือกตามความต้องการของเด็ก ถ้าทำในลักษณะนี้ความรังเกียจคงจะไม่เกิดขึ้น

คำถามที่ถามคงจะหมายถึงสถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระซึ่งเป็นหน่วยงานของเอกชน อันนี้ก็เช่นเดียวกันคือ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับสถานประกอบอาชีพนั้น ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง กุญจะส่งศิษย์ของเราไปฝึกงานที่ใดก็ตามสถานทีนั้นจะต้องได้รับการประกาศรับรองเป็นทางการเสียก่อน ถ้าในส่วนกลางกรมเจ้าสังกัดจะเป็นผู้ประกาศรับรอง ถ้าในส่วนภูมิภาค

จังหวัดจะเป็นผู้ประกาศรับรองและการจะประกาศว่าสถานประกอบอาชีพใดเป็นแหล่งฝึกงาน ก็ต้องมีการตกลงยินยอมระหว่างโรงเรียนกับสถานฝึกอาชีพนั้นก่อนเสมอ แม้จะเป็นสถานฝึกอาชีพที่มีคุณสมบัติครบถ้วน แต่ถ้าเจ้าของกิจการไม่ยินยอมก็ไม่ควรประกาศรับรองโดยเด็ดขาด ดังนั้นการจะรังเกียจหรือไม่ให้นั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขว่าสถานฝึกอาชีพนั้นยินยอมให้ฝึกหรือไม่ ถ้าเขาไม่ยินยอมเขาอาจรังเกียจหรืออาจมีเหตุผลอื่น ๆ ก็ได้ เขาจะไม่ยอมให้เด็กของเราไปฝึกแน่ ดังนั้นถ้าเจ้าของกิจการใดยินยอมก็ถือว่าเขาไม่มีความรังเกียจ

สาเหตุที่สถานฝึกอาชีพต่าง ๆ อาจจะไม่เกิดความรังเกียจอาจเนื่องมาจาก

- (๑) ไม่เข้าใจในจุดหมายที่แท้จริงของการจัดการศึกษาและความร่วมมือในการแบ่งภาระในการจัดการศึกษาของชาติ
- (๒) โรงเรียนต้องการส่งเด็กไปฝึกงานเป็นจำนวนมากเกินไปจนสถานฝึกอาชีพนั้นไม่สามารถรับได้หรือทำให้เขาต้องรับภาระมากเกินไป
- (๓) โรงเรียนไม่ได้เตรียมเด็กให้พร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบของสถานฝึกอาชีพแห่งนั้น
- (๔) โรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์หรือมนุษยสัมพันธ์อันดีกับสถานฝึกอาชีพนั้น ๆ

ถาม นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนคหกรรม เมื่อจบ ม.ต้นแล้ว จะเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยพาณิชยการได้หรือไม่

ตอบ นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนคหกรรม ในชั้น ม.ต้นแล้วมีสิทธิที่จะเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยพาณิชยการหรือวิทยาลัยอื่น ๆ ที่รับผู้มีวุฒิ ม.ศ. ๓ หรือ ม. ๓ เหมือนกับคนอื่นที่ได้วุฒิ ม.ศ. ๓ หรือ ม. ๓ ที่เลือกเรียนแผนการเรียนอื่น ๆ นั่นคือจะต้องสอบคัดเลือกเหมือนกับคนอื่น ๆ

บทที่ ๔

ปัญหาเกี่ยวกับหนังสือเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับหนังสือเรียน

ถาม หนังสือแบบเรียนของกรมวิชาการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงใหม่หรือไม่ เพราะแบบเรียนบางเล่ม เนื้อหามากเกินไปจนสอนไม่ทัน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ โลกของเรา จนทางโรงเรียนต้องใช้เวลาพิเศษสอน กรมวิชาการจะแก้ไขอย่างไร

ตอบ ตามหลักการทั่วไปในการปรับปรุงหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ จะปรับปรุงเมื่อใช้ไปแล้วประมาณ ๓ ปี การปรับปรุงก็จะพิจารณาปรับปรุงตามความจำเป็นในเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับยุคประสงค์ และคำอธิบายรายวิชาของรายวิชานั้น ๆ

ในกรณีที่เราเห็นว่าหนังสือเรียนบางเล่ม เนื้อหามากเกินไปนั้น อาจเป็นไปได้ว่า รายวิชานี้หลักสูตรกำหนดเนื้อหาสาระมาก เนื้อหาในหนังสือเรียนจึงมาก แต่ประการสำคัญในการเรียนการสอนครูอาจไม่จำเป็นต้องเน้นรายละเอียด เนื้อหาสาระมากจนเกินไปควรพิจารณาจุดประสงค์ของหลักสูตรและสอนให้สอดคล้องกับเวลาเรียน และจุดประสงค์

ถาม หนังสือวิชาเลือกบางเล่มที่ยังพิมพ์ไม่เสร็จ บางเล่มยังไม่มีแบบเรียน และบางเล่มก็ต้องใช้ของสำนักพิมพ์เอกชน ซึ่งราคาแพงมาก กรมวิชาการจะมีการแก้ไขอย่างไร

ตอบ หนังสือเรียนวิชาเลือกบางเล่มที่กรมวิชาการยังจัดทำไม่เสร็จนั้นได้พยายามเร่งจัดทำออกมาอยู่เป็นระยะจนถึงปัจจุบัน กรมฯ สามารถผลิตหนังสือเรียนวิชาเลือกออกมาแล้วเป็นจำนวนมาก คาดว่า จะมีครบทุกวิชาภายในเร็ว ๆ นี้ สำหรับวิชาเลือกที่ยังไม่มีหนังสือเรียนนั้น หากโรงเรียนใดมีครูในสาขาวิชานั้น ๆ ก็อาจดำเนินการสอนไป

ไค้โดยใช้หนังสืออ้างอิงต่าง ๆ เกี่ยวกับสาขาวิชานั้นประกอบการเรียนการสอน

ถาม หนังสือเรียน คู่มือการสอนและเอกสารทางวิชาการบางอย่าง โรงเรียนไม่ได้รับจะขอจากกรมวิชาการโดยตรงไค้หรือไม่

ตอบ กรมวิชาการแจกเฉพาะคู่มือการสอนโรงเรียนละ ๒ ชุดต่อรายวิชา เฉพาะปีแรกที่ใช้หลักสูตรของแต่ละชั้นเรียน ถ้าโรงเรียนไค้ไม่ได้รับความนี้ขอให้มีหนังสือแจ้งให้กรมวิชาการทราบ เพื่อกกรมวิชาการจะไค้จัดส่งไปให้

ถาม หนังสือเรียนขององค์การค้าของคุรุสภา ซึ่งควบคุมโดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เช่น วิชา ส ๑๐๑, ส ๑๐๒, ฟิ. ๓๑๑, ฟิ. ๓๑๒ และวิชาอื่น ๆ จะมีวิธีการให้โรงพิมพ์จัดพิมพ์เป็นเล่มเดียวกันตลอดปีไค้หรือไม่ เพราะถึงราคาจะแพงหน่อย แต่เป็นการดีกว่าที่จะให้ผู้ปกครองต้องซื้อหนังสือให้บุตรหลานปีละ ๒ ครั้ง ซึ่งทางกรมก็ทราบอยู่แล้วว่าปีหนึ่งเรียน ๒ ภาคเรียน วิชาก็ต่อเนื่องอยู่แล้ว

ตอบ หนังสือเรียนบางรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนตลอดทั้งปีโดยที่ไม่ไค้แยกเนื้อหาว่าภาคเรียนไค้เรียนเรื่องไค้บ้าง เช่น รายวิชา ส ๑๐๑ ส. ๑๐๒ กรมวิชาการจะพิมพ์รวมเล่มอยู่แล้ว เพราะแต่เดิมก็มีไค้เจตนาพิมพ์แยกเล่ม แต่เนื่องจากมีเวลาในการจัดทำค่อนข้างน้อยมาก จึงแยกพิมพ์เพื่อให้ไค้เล่ม ๑ ทันใช้ในภาคเรียนแรกไปก่อน แต่การจะพิมพ์รวมเล่มในทันที ก็มีปัญหาดังข้างประการทางด้านการจัดพิมพ์ทำให้ยังไม่สามารถจัดทำไค้ แต่ในบางรายวิชาที่ไค้รวมเล่มไปบ้างแล้ว

ถาม จะมีการปรับปรุงแก้ไขรายวิชา ส ๓๐๕ และ ส ๓๐๖ หรือไม่ เนื่องจากเนื้อหาบางเกรงว่าจะสอนไม่จบ

ตอบ ในช่วง ๓ ปีแรกของการใช้หลักสูตรใหม่นี้จะยังไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาของรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตร เพราะเป็นช่วงที่กำลังศึกษาผลการใช้หลักสูตรอยู่ เมื่อได้ข้อมูลยืนยันว่าเนื้อหาสาระของรายวิชา สังคมศึกษา ส ๓๐๕ และ ส ๓๐๖ ยากเกินระดับนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๓ หรือไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา และจุดหมายของหลักสูตรแล้ว ก็อาจจะมีการปรับปรุงต่อไป

ถาม เพราะเหตุใดคู่มือครูหรือแบบเรียนจึงออกมาล่าช้า เช่น ส ๓๔๑ ประวัติศาสตร์ทั่วไป ซึ่งเป็นวิชาเลือกในชั้น ม. ๓ จนกระทั่งขณะนี้ยังไม่มีขายไม่มีให้เด็กเรียน

ตอบ หนังสือเรียนหรือคู่มือครูที่ออกล่าช้าบางรายการนั้น จะเป็นหนังสือเรียนวิชาเลือก ซึ่งกรมวิชาการพยายามเร่งจัดทำทยอยออกให้โรงเรียนได้ใช้เนื่องจากรายวิชาเลือกตามหลักสูตรใหม่ในแต่ละกลุ่มวิชามีมากเกินไปเกินครูวิสัยที่จะจัดทำให้เสร็จพร้อมกันได้ เช่น หมวดวิชาศิลปศึกษาชั้น ม.ต้น ซึ่งก็ต้องอาศัยครูที่จะต้องใช้หนังสืออ้างอิงต่างๆเกี่ยวกับวิชานั้น มาประกอบการเรียนการสอน

บทที่ ๕

ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผล

ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผล

- ถาม** การสอบแก้ตัวเมื่อเด็กได้ระดับคะแนน ๐ สอบแล้วจะให้ระดับคะแนนเป็น ๑ จะให้ ๒, ๓, ๔ ได้หรือไม่ ทำไมต้องกำหนดไว้ไม่เกิน ๑
- ตอบ** ผลการสอบแก้ตัวจะได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "๑" คืออาจได้ "๐" หรือ "๑" การที่ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "๑" เช่นนี้ ก็เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการสอบ กล่าวคือ ระหว่างสอบนักเรียนจะต้องทำให้ดีที่สุดไม่ว่าโอกาสที่จะได้ระดับคะแนนสูงจากการสอบแก้ตัว
- ถาม** นักเรียนไม่เข้าสอบตามตารางสอบของโรงเรียน โดยไม่มีเหตุผลสมควรควรได้ "๐" ไม่ใช่ได้ "ร" ใช่หรือไม่ (เป็นกรณีคะแนนรวมระหว่างภาคและปลายภาคไม่ถึง ๕๐%)
- ตอบ** การที่นักเรียนไม่เข้าสอบปลายภาคเรียน (กรณีมีเวลาเรียนครบ ๘๐%) ตามระเบียบการประเมินผล จะต้องให้ "ร" ไว้ก่อน ไม่ใช่ได้ "๐" เมื่อโรงเรียนกำหนดให้แก่ "ร" แล้วนักเรียนไม่มาแก้ตามที่กำหนดไว้จึงเปลี่ยน "ร" เป็นระดับผลการเรียน "๐"
- ถาม** การสอบเทียบชั้น ม.ศ. ๕ สำหรับบุคคลภายนอกยังมีอยู่หรือไม่ ถ้ามีควรเปิดสอบในส่วนภูมิภาคด้วย โดยเฉพาะในส่วนกลางเพียงแห่งเดียวเท่านั้น
- ตอบ** การสอบเทียบชั้น ม.ศ. ๕ สำหรับบุคคลภายนอกยังมีอยู่ แต่คงจะต้องเปลี่ยนวิธีการ ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างเสนอกระทรวง
- ถาม** ตามระเบียบประเมินผลการสอบแก้ตัวให้แก่ได้ ๑ ครั้ง แต่ถ้าแก้ไม่ได้ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนไปเรียนรายวิชาใหม่

ในรายวิชา ท๑๐๑ นักเรียนสอบตก ๑๒ คน โรงเรียน
ประกาศให้ยื่นคำร้องขอสอบแก้ตัวและกำหนดการสอบแก้ตัว ในวันที่ ๑
พฤศจิกายน ๒๕๓๓ มีนักเรียนเข้าสอบแก้ตัว ๘ คน อีก ๔ คน ไม่เข้า
สอบและไม่ไต่ยื่นคำร้องขอสอบ

ถามว่านักเรียน ๔ คนนี้ จะมายื่นคำร้องขอสอบก่อนวันที่
๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ (ภายใน ๒ สัปดาห์หลังเปิดภาคเรียน) จะทำ
ได้หรือไม่ ชัดกับระเบียบประเมินผลหรือไม่

ตอบ

ตามที่ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ กำหนดไว้ว่า
การสอบแก้ตัวจะต้องจัดทำให้เสร็จสิ้นอย่างช้า ก่อนสิ้นสัปดาห์
ที่สองของภาคเรียนถัดไปนั้น สำหรับนักเรียนจำนวนหนึ่งซึ่งไม่ได้
เข้าสอบในวันและเวลาที่โรงเรียนกำหนดขึ้นนั้น แต่ภายหลังมายื่นคำ
ร้องขอเข้าสอบซึ่งช่วงเวลานั้นยังอยู่ในระหว่าง ๒ สัปดาห์ หลังจาก
เปิดภาคเรียน กรณีเช่นนี้ถือว่าไม่ขัดต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการประเมินผลแต่อย่างใด นักเรียนยังมีสิทธิ์เข้ารับการสอบ
แก้ตัว แต่อาจจะทำให้เกิดความยุ่งยากลำบากต่อโรงเรียนที่จะดำเนินการ
จัดสอบให้

ถาม

ตามระเบียบการประเมินผลการเรียน นักเรียนที่สอบตกชั้น ม.ศ. ๒
(หลักสูตร ๒๕๐๓) ให้โอนหน่วยการเรียนจากหลักสูตร ๒๕๐๓ ไปเรียน
ชั้น ม. ๓ หลักสูตร ๒๕๒๑ และถ้าสอบตกชั้น ม.ศ. ๓ ถ้าประสงค์จะ
เรียนต่อก็ให้เรียนต่อในชั้น ม. ๔ และขอถามปัญหาว่าถ้าหากนักเรียน
ที่กำลังเรียน ม.ศ. ๓ ปีนี้แล้วเกิดออกกลางคันจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม

แต่แล้วเกิดเปลี่ยนใจจะเรียนต่อในปีการศึกษาหน้า จะให้เรียนในชั้น
ใด

ตอบ

นักเรียนที่กำลังเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ตามหลักสูตร ๒๕๐๓ แล้วลาออกไป
โดยยังไม่ได้รับการประเมินผลปลายภาคเรียน ถือว่านักเรียนมีพื้นฐาน
รู้ชั้น ม.ศ. ๒ ดังนั้นจึงให้ปฏิบัติตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่
วก. ๓๕๒/๒๕๒๓ เรื่องการจัดชั้นเรียนและการโอนผลการเรียนของ
นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓
ที่หยุดพักการเรียนไป แล้วเข้ามาเรียนตามหลักสูตร ๒๕๒๓ ดังนั้น
ในการนี้นักเรียนข้างต้นให้จัดเข้าเรียนชั้น ม. ๓ หรือ ม. ๔ ถ้าจะให้
เข้า ม. ๔ ให้ทำการประเมินความรู้ความสามารถพื้นฐานของนักเรียน
ก่อนว่ามีพื้นฐานความรู้พอจะเรียน ม. ๔ ได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ให้เรียน ม. ๓

ถาม

ขอเรียนถามปัญหาในการวัดผลครั้งนี้ สมมุตินักเรียน (นาย ก) สอบ
ไม่ผ่านในภาคเรียนที่ ๑ วิชา ก ๑๐๑ ซึ่งจัดสอบแก้ตัวแล้วก็ตก และ
จัดเรียนซ้ำชั้น แล้วก็ยังตกอีก ซึ่งในระหว่างนี้ภาคเรียนที่ ๒ นาย ก
จะเรียน ก ๑๐๒

จากการที่เขตการศึกษาได้ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนจัดให้มีการ
ประชุมสัมมนาที่ประชุมได้อภิปรายเรื่องนี้ และได้เรียนถามเจ้าหน้าที่
ของศูนย์พัฒนาหลักสูตรว่า นาย ก มีสิทธิ์จะเรียนรายวิชาต่อ
ไปหรือไม่ แม้ว่ารายวิชาที่ ๑ ก ๑๐๑ จะยังได้ “๐” อยู่ ทาง
เจ้าหน้าที่ตอบว่าเรียนวิชาต่อไปได้ แต่ถ้าตกซ้ำกันและติด
ต่อกันในรายวิชาต่อเนื่อง ๒ รายวิชา รายวิชาต่อไปจะไม่มี
สิทธิ์เรียนจะต้องซ่อมของเดิมให้ผ่านก่อน

จากคำตอบนี้ ในระเบียบประเมินผลไม่ได้แจ้งไว้ ทางโรงเรียนได้ปฏิบัติตามข้อตกลงของการประชุม ซึ่งไม่มีระเบียบอีกเป็นหลักในเรื่องนี้ จึงขอเรียนถามว่า “นาย ก มีสิทธิ์จะเรียนรายวิชาต่อไปหรือไม่ แม้ว่ารายวิชา ก ๑๐๑ จะยังได้ “๐” อยู่

ตอบ ในกรณีทดสอบตกเพียง ๑ รายวิชา นักเรียนสามารถเรียนรายวิชาต่อไปได้ แต่ต่านักเรียนสอบตกตั้งแต่ ๒ รายวิชา หรือได้ “ร” สองรายวิชา หรือได้ “ร” หนึ่งรายวิชา และสอบตกอีกหนึ่งรายวิชา ซึ่งทั้ง ๒ รายวิชา อาจจะตกกันหรือห่างกัน ก็ไม่ควรให้เรียนรายวิชาที่ ๓ ต่อไป จนกว่าจะแก้ ๒ รายวิชานั้นให้ผ่าน ๑ รายวิชา

ถาม คำว่า “สอบแก้ตัว” หมายถึงการเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก ๐, ร, มส ใช่หรือไม่ หรือเฉพาะ ๐ เพียงอย่างเดียว

และในการนี้ให้นักเรียนสอบแก้ตัวจะต้องชำระเงินค่าสอบแก้ตัวหน่วยการเรียนและ ๕ บาทนั้น ในกรณีใดบ้างที่ไม่ต้องชำระ เช่น

มส	เพราะเวลาเรียนไม่ครบ ๘๐%
มส	เพราะทุจริตในการสอบ
ร	เพราะส่งงานไม่ทันกำหนด
ร	เพราะไม่ยอมส่งงาน ไม่ยอมเข้าสอบตามกำหนด
นัดหมาย
ร	เพราะไม่สามารถเข้าสอบปลายภาคได้ ในกรณี
จำเป็นที่สุด เช่น ป่วยหนัก

ตอบ การสอบแก้ตัว หมายถึงการที่นักเรียนสอบไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำในราย

วิชาหนึ่ง ๆ กล่าวคือ ได้ระดับผลการเรียน "๐" แล้วนักเรียนมีสิทธิ์ที่จะเข้ารับการสอบแก้ตัวในจุดประสงค์ที่ยังไม่ผ่าน หลังจากครูผู้สอนได้จัดการสอนซ่อมเสริมไปแล้ว ในกรณีเช่นนั้นนักเรียนจะต้องเสียเงินค่าสอบแก้ตัวหน่วยการเรียนรู้ละ ๕ บาท เพียงกรณีเดียว

ถาม การให้ระดับผลการเรียนของวิชาการทำงาน ก่อนประกาศยกเลิกวิชาการทำงานของเดิมนั้น การปฏิบัติงานคล่องตัวกว่า เช่น งานโลหะกับงานหัตถกรรมอาจารย์ผู้สอนต่างคนต่างก็ให้ระดับผลการเรียนออกมาได้เลย **ของใหม่** ต้องเอาคะแนนดิบทั้ง ๒ รายวิชา มารวมกันก่อนแล้วจึงให้ระดับคะแนนทำให้ยุ่งยากในทางปฏิบัติ การเขียน รบ. ๑- ก ก็ไม่ทราบชัดเจนว่านักเรียนเรียนอะไรบ้างแล้ว ต้องให้หมายเหตุกำกับหลัง ทำให้ยุ่งยากขึ้นอีกและสำหรับนักเรียนที่เกิดได้ระดับคะแนน "๐" ก็ต้องมาตรวจสอบอีกว่าคะแนนของวิชาอะไรที่ไม่ผ่านถึงจะสอบแก้ตัวได้

ในเมื่อค่าของหน่วยการเรียนรู้เหมือนกันทำไมไม่เอาแบบเดิมซึ่งสะดวกในการปฏิบัติมากกว่า

ตอบ เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงรายวิชาการทำงาน ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๒ โดยยกเลิกรายวิชาการทำงานเดิมทั้งหมด แล้วเปลี่ยนมาใช้รายวิชา ง ๑๐๑ ง ๑๐๒ ง ๒๐๑ ง ๒๐๔ ง ๓๐๕ ง ๓๐๖ แทน ดังนั้นการประเมินผลในรายวิชาการทำงาน จึงต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องตามการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร โดยใช้วิธีการประเมินผลตามที่ไค้ชี้แจงให้ทางโรงเรียนได้ทราบแล้ว

ถาม วิชากิจกรรมที่บังคับให้นักเรียนทุกคนต้องเรียน แต่ไม่มีคะแนนและไม่มีการซ่อมเสริม ถ้านักเรียนเรียนไม่ครบเวลาที่กำหนด คือเรียนไม่ถึง ๘๐% ของเวลา จะทำอย่างไร

ตอบ ในกรณีที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน ถือว่ายังไม่ผ่านกิจกรรมนั้น ๆ ให้สถานศึกษามอบงานหรือกิจกรรมในส่วนที่นักเรียนมิได้เข้าร่วมปฏิบัติให้ทำให้ครบตามจุดประสงค์ หลักการ และกระบวนการของกิจกรรมนั้น

ถาม เรื่องเคมเซตไค้ชี้แจงว่า นักเรียนที่ตกชั้น ม.ศ. ๑ ให้เรียนในชั้น ม. ๒ แต่ถ้าเว้นระยะไม่เรียนชั้น ม. ๒ ในปิดักไปก็ให้เรียนชั้น ม. ๑
ถ้านักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๒๓ สอบตก และไม่ขอสอบเรียนต่อชั้น ม. ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๒๔ แต่จะขอมาสอบในปีการศึกษาถัดไป จะไค้หรือไม่

ตอบ เรื่องนักเรียนสอบตกหรือหยุดพักการเรียน หรือนักเรียนจะมีสิทธิอย่างไรนั้น ให้ปฏิบัติตามคำสั่งและประกาศดังต่อไปนี้

๑. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก. ๓๕๒/๒๕๒๓ เรื่องการจัดชั้นเรียนและการโอนผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ ที่หยุดพักการเรียนไปแล้ว เขามาเรียนตามหลักสูตร ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๓

๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับนักเรียนปีสุดท้ายตามหลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๐๓ สอบตก ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๑

๓. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับนักเรียน
ปัสุทท้ายตามหลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๐๓ สอดตก (เพิ่มเติม) ลง
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ถาม เจ้าหน้าที่ทะเบียนใช้ รบ. ๑-ค ไม่ตามลำดับหมายเลขประจำเล่ม คือ
เอาเล่มที่หมายเลขมากมาใช้ก่อนหมายเลขน้อย คือสมมุติหมายเลขที่
๑ และ ๒ แต่ใช้เล่มหมายเลข ๒ ไม่นำหมายเลข ๑ มาใช้ จะผิดหรือไม่ ถ้าผิดจะแก้ไขอย่างไร

ตอบ ไม่ผิด แต่จะส่งผลทำให้เกิดความสับสนในเรื่องการเก็บ และค้นหา
คือนักเรียนที่เข้าเรียนและมีรายชื่อตามทะเบียนนักเรียนของโรงเรียน
เป็นลำดับต้น ควรจะใส่หมายเลขต้น นักเรียนที่มีชื่อในทะเบียนลำดับ
ถัดมา ควรจะใส่หมายเลขต่อมา

ถาม อยากทราบว่าเหตุใด รบ. ๑-ค ชั้น ม. ๑ จึงมีการเปลี่ยนแปลงอย่าง
กระชั้นชิด โรงเรียนบางโรงก็แก้ไข รบ. ๑-ค แบบเก่าไปเรียบร้อยแล้ว
แล้ว ทำให้เปลืองเงิน บ.กศ. ไปโดยใช้เหตุ

ตอบ โดยข้อเท็จจริง เรื่องการจะเปลี่ยนแปลง รบ. ๑-ค นั้น กรมวิชาการ
ได้แจ้งให้ทางโรงเรียนได้ทราบมาแล้ว โดยได้แจ้งทั้งเป็นลายลักษณ์
อักษร และระหว่างที่มีการประชุมในโอกาสต่าง ๆ

ถาม การใช้หลักสูตรวิชาการงานที่เปลี่ยนใหม่
ตัวอย่าง ง๑๑ การงาน 4 คาบ ๒ หน่วยการเรียนรู้ สอนอย่างนี้จะ
ลง รบ. ๑ ค อย่างไร นักเรียนคนหนึ่งเรียน ๒ วิชา

ไฟฟ้า ๒ คาบ

เกษตร ๒ คาบ

ลงรบ. ๑-ค อย่างนี้ก็ได้ไหม ถ้าไม่ได้เพราะอะไร แล้วให้ลง รบ. ๑-ค
อย่างไร

ง ๑๐๑ งานไฟฟ้า ๑ หน่วยการเรียน เวลา ๒ คาบ

ง ๑๐๑ งานเกษตร ๑ หน่วยการเรียน เวลา ๒ คาบ

ตอบ

การลงรบ. ๑-ค รายวิชากรงานที่เปลี่ยนแปลงใหม่ ให้ปฏิบัติดังนี้
๑. ชั้น ม. ๑ ให้กรอกรายวิชากรงาน ง ๑๐๑ และ ง ๑๐๒ ลงใน รบ.
๑-ค ฉบับปรับปรุงใหม่ เฉพาะส่วนที่เป็นรายชื่องานย่อย และระดับ
ผลการเรียน

๒. ชั้น ม. ๒ และ ม. ๓ ให้กรอกรายวิชากรงานลงใน รบ. ๑-ค ฉบับ
เดิม กล่าวคือ ในช่องรายวิชากรงานในชั้น ม. ๒ ให้ขีดเส้นยาว
ก้วยหมึกคำกลอก ตั้งแต่รายวิชา ง ๑๐๒ ถึง ง ๓๐๓ กลอกจนถึงหน่วย
การเรียน ๑.๐ และเขียนรหัสวิชา ง ๒๐๓ ง ๒๐๔ ง ๓๐๕ และ ง ๓๐๖
แทนที่รหัสวิชาที่ขีดออก รวมทั้งเขียนหน่วยการเรียนที่เปลี่ยนแปลง
คือ ๒.๐ ส่วนชั้น ม. ๓ ให้ขีดเส้นตั้งแต่รายวิชา ง ๓๐๓ ถึง ๑.๐ และ
เขียนรหัสวิชา ง ๓๐๕ และ ง ๓๐๖ กลอกจนหน่วยการเรียนที่เปลี่ยน
แปลงลงไปแทนที่ สำหรับระดับผลการเรียนในแต่ละวิชาให้กรอก
ในช่องสอบปากคิของรหัสวิชาที่แก้ไขใหม่

๓. สำหรับนักเรียนชั้น ม. ๒ และ ม. ๓ ให้หมายเหตุไว้ด้านหลัง รบ.
๑-ค ฉบับเดิมด้วยว่า นักเรียนเรียนงานอะไรมาบ้าง ทั้งนี้เพื่อให้
โรงเรียนใหม่ได้ทราบในกรณีที่ย้ายสถานศึกษา

รายละเอียดวิธีการปฏิบัติในเรื่องนี้ ให้ดำเนินการตามคำชี้แจง
เกี่ยวกับการประเมินผลและการกรอก รบ. ๑-ค รายวิชากรงาน

ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งได้แจ้งให้
ทุกโรงเรียนทราบแล้ว หรือจะหาครูได้จากหนังสือ “ระเบียบการ
ประเมินผล ประกาศคำสั่งและคำชี้แจงเพิ่มเติม” อันฉบับที่ ๑/๒๕๒๔

ถาม

รบ. ๑ - ค ที่จะยกเลิกแบบเก่า ให้ใช้แบบใหม่กับนักเรียน ม. ๑ ในปี
การศึกษา ๒๕๒๓ มีบางโรงเรียนไม่ส่งชื่อ รบ. ๑ - ค แบบเก่ามาแล้ว
และได้กรอกรายการลงแล้ว ขอถามว่า เราจะใช้แบบเก่าที่ยังมีอยู่กับ
นักเรียน ม. ๑ ปี ๒๕๒๓ ใ้หรือไม่ หรือต้องส่งชื่อใหม่ ตามที่กระทรวง
ศึกษาธิการได้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลัก-
สูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ และมีคำสั่งให้ใช้ระเบียบว่า
ว่าด้วยการประเมินผลตามหลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๒๑ พ.ศ. ๒๕๒๔
ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๓ เป็นต้นไปนั้น เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลง
รายการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับระเบียบใหม่ดังกล่าวดังนั้นเพื่อความ
เป็นระเบียบอันเดียวกันตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการโรงเรียน
ต่าง ๆ จึงต้องใช้ รบ. ๑ - ค ฉบับปรับปรุงใหม่ เพื่อกรอกข้อมูลต่าง ๆ
ตลอดจนหลักฐานทางการเรียนของนักเรียน ชั้น ม. ๑ ตามระเบียบที่ประ-
กาศใช้ใหม่ ซึ่งขณะนี้องค์การกำของคุรุสภาได้จัดพิมพ์จำหน่ายแล้ว

ถาม

นักเรียนที่สอบตกในหลักสูตรเก่า เมื่อมาใช้หลักสูตร ๒๕๒๑ โดยโอนผล
การเรียน ในการเขียน รบ. ๑ - ค ในช่องโรงเรียนเดิม ควรเขียนว่า
อย่างไร จะใช้โรงเรียนก่อนมาเข้าเรียนหรือโรงเรียนที่กำลังเรียน

ตอบ

สำหรับนักเรียนที่สอบตกในหลักสูตรเก่า ในช่องโรงเรียนเดิม ให้เขียน
ชื่อโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ แล้วสอบตก

ถาม

เด็กที่ย้ายโรงเรียนแล้วนำหลักฐาน รบ. ๑ - ค มาเข้าชั้นเรียน ตามปกติ

๑ ภาคเรียน มีหน่วยการเรียนรู้เพียง ๑๖ หน่วยการเรียนรู้ แต่เด็กคนนั้น
มีผลการเรียน ๑ ภาคเรียน ๑๘ หน่วยการเรียนรู้ เกินมา ๒ หน่วยการ
เรียนอยากทราบว่าเมื่อกรอก รบ. ๑--๓ จะถือว่าที่เรียนเกินมานั้นผิด
หรือไม่ จะกรอกตามหลักฐานเดิมหรือจะต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ

การที่นักเรียนได้หน่วยการเรียนรู้ ๑๘ หน่วย จากโรงเรียนเดิมซึ่งเกิน
กว่าจำนวนหน่วยการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละภาค
เรียนนั้น ถือว่าไม่ผิด และให้กรอกจำนวนหน่วยการเรียนรู้ที่ได้ทั้ง ๑๘
หน่วยนั้น

อนึ่ง ในการที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนเรียนถึงภาคเรียนละ ๑๘
หน่วยการเรียนรู้ นั้น ย่อมแปลว่า นักเรียนจะต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ
๓๖ คาบ เมื่อรวมกับกิจกรรมแนะแนวและสอนซ่อมเสริมอีก ๓ คาบ
รวมเป็น ๓๙ คาบ แต่โดยหลักการของหลักสูตรซึ่งคำนึงถึงวัยของนัก-
เรียนและความสามารถของนักเรียนแล้วการที่หลักสูตรกำหนดให้นัก-
เรียนเรียนภาคเรียนละ ๑๖ หน่วยการเรียนรู้ ย่อมมีความเหมาะสมแล้ว
ดังนั้น โรงเรียนจึงไม่ควรให้นักเรียนเรียนเกินภาคเรียนละ ๑๖ หน่วย
การเรียนรู้

ถาม

นักเรียน ม.ต้น หรือ ม.ปลายก็ตาม ถ้าสอบตกวิชาบังคับในภาคเรียน
สุดท้าย และไม่มาสอบแก้ตัวตามที่โรงเรียนกำหนด ต่อมานักเรียนผู้
นี้มาศึกษาต่อ รบ. ๑--๓ และต้องการรายละเอียดใน รบ. ๑--๓ ว่าเป็น
ผู้จบหลักสูตรท้าย โรงเรียนจะจัดสอบแก้ตัวให้เด็กได้อีกหรือไม่ เพราะ
บางครั้งทั้งช่วงข้ามปีหรือเป็นเวลานาน ถ้าสอนซ่อมให้ จะชดเชย
ระเบียบหรือไม่

ตอบ ในกรณีที่นักเรียนไม่มาสอบแก้ตัวตามที่โรงเรียนกำหนดนั้น โรงเรียนควรจะศึกษาก่อนว่าการที่นักเรียนไม่มาสอบนั้น เนื่องจากสาเหตุใด เพราะในทางปฏิบัติ เมื่อนักเรียนจะขอสอบแก้ตัว นักเรียนจะต้องมายื่นคำร้องก่อน คำถามข้างบนนี้ ไม่ได้บอกให้ทราบว่านักเรียนได้ยื่นคำร้องหรือไม่เพราะถ้ายื่นคำร้องแล้วไม่มาสอบ แสดงว่าต้องมีปัญหาโรงเรียนอาจจะใช้ดุลพินิจตามความจำเป็นผ่อนผันได้ แต่ถ้าสอบเสร็จแล้วนักเรียนหายไปเลยโดยไม่สนใจ สาเหตุบกพร่องเกิดขึ้นจากตัวนักเรียน กรณีเช่นนี้ให้ปฏิบัติตามระเบียบประเมินผล

ถาม ในปีการศึกษา ๒๕๒๓ นี้ ถ้า รบ. ๑-ค จะเปลี่ยนแบบใหม่ เมื่อนักเรียนเรียนชั้น ม. ๓ (ปีการศึกษา ๒๕๒๓) จะขอใบรับรองเพื่อไปสมัครเรียนต่อก่อนวัดผลปลายปี จะมีระเบียบเขียนใบรับรองอย่างไร

ตอบ เนื่องจากนักเรียนชั้น ม. ๒ และ ม. ๓ ต้องปฏิบัติตามระเบียบประเมินผลฉบับเก่า จนกว่านักเรียนจะจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จึงต้องใช้สำเนา รบ. ๑-ค เป็นใบรับรอง วิธีการเขียนให้ปฏิบัติตามคู่มือหลักฐานการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑

ถาม ในกรณีที่นักเรียนชั้น ม. ๑ เข้าเรียนในปีการศึกษา ๒๕๒๓ ในภาคเรียนแรกและได้เข้าวัดผลปลายภาคแล้ว และในภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษา ๒๕๒๓ นักเรียนไม่ได้เข้าเรียนเนื่องจากสาเหตุใด ไม่ทราบได้ แต่ในภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษา ๒๕๒๓ นักเรียนได้เข้าเรียนต่อในชั้น ม. ๑ ของภาคเรียนที่ ๒ ไม่ทราบว่า จะลงผลการเรียนใน รบ. ๑-ค ฉบับเดิมไว้หรือไม่อย่างไร (เพราะในช่วงปีการศึกษาของ ม. ๑ เป็นปีการศึกษา ๒๕๒๓)

ตอบ

ในกรณีดังกล่าวให้กรอกใน รบ. ๑-๓ ฉบับเดิม แต่ให้หมายเหตุไว้
 ด้านหลัง รบ. ๑-๓ ว่าผลการเรียนภาคเรียนไหนเรียนในปีการศึกษา
 ไหน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นข้อมูลสำหรับนักเรียนว่ามีประวัติการเรียนอย่างไร

ถาม

กรณีที่เด็กสอบตกให้สอบแก้ตัวแล้วไม่ผ่าน จะให้เด็กเรียนซ้ำแต่ไม่
 มีครูผู้สอน จึงเปลี่ยนไปให้เรียนวิชาอื่นแทน ทั้งนี้เพื่อจะให้เด็กได้
 หน่วยการเรียนรู้ครบ ๔๕ หน่วย เช่น ตัวอย่าง สอบตกวิชา อ ๐๑๔ แก้
 ตัวแล้วไม่ผ่าน จะให้เรียนวิชา ศ ๑๑๑ และ ศ ๑๑๒ แทนซึ่งอยู่ในกลุ่ม
 วิชาเลือกเหมือนกัน จะได้หรือไม่ และถ้าได้จะลงระดับคะแนนใน
 รบ. ๑-๓ ช่องไหน เนื่องจากการเรียน ศ ๑๑๑ และ ศ ๑๑๒ นี้เป็น
 การเรียนซ้ำของวิชา อ ๐๑๔ แต่เปลี่ยนวิชาใหม่ คือ จะลงช่องปกติ
 แก้ตัวหรือเรียนซ้ำ

ตอบ

ในกรณีที่นักเรียนเรียน อ ๐๑๔ แล้วสอบตก แก้ตัวแล้วไม่ผ่าน จะขอ
 เปลี่ยนเป็นรายวิชา ศ ๑๑๑ และ ศ ๑๑๒ ได้หรือไม่ เพราะเป็นรายวิชา
 เลือก เปลี่ยนได้ ส่วนการกรอกรายวิชาที่เปลี่ยนใหม่ใน รบ. ๑-๓ ก็
 ให้กรอกในช่องใหม่เรียงลำดับไป ถือเป็นรายวิชาที่เรียนใหม่

ถาม

กรณีที่เด็กสอบตกมาก เช่น ตกถึง ๒๐ หน่วยการเรียนรู้ วิชาที่สอบตก
 สอบแก้ตัวแล้วยังไม่ผ่าน ส่วนใหญ่เป็นวิชาหลักและยาก ๆ เช่น
 หมวดคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เพื่อแก้ปัญหาให้เด็กจบหลักสูตร
 ทางโรงเรียนจะให้เด็กเรียนซ้ำ แต่เปลี่ยนวิชาใหม่ คือไปเอาวิชาที่
 ค่อนข้างง่ายมาจัดสอนแทน เช่น เลือกเอาวิชาในหมวดศิลปะหรือ
 พละนามัยมาสอนแทน โดยพยายามให้เด็กได้หน่วยการเรียนรู้ให้ครบ
 ๔๕ หน่วย เมื่อจัดให้แล้วปรากฏว่า ถ้าจะกรอกลงใน รบ. ๑-๓ ช่อง

วิชาเลือก เนื้อที่ไม่พอ ตัวอย่างสอบตกคณิตศาสตร์ ๒ ปี ๔ ราย วิชา อังกฤษ ๒ ปี ๔ รายวิชา รวม ๘ รายวิชา ๑๒ หน่วยการเรียนรู้ แล้วจัดวิชาทางหมวดศิลปะหรือพลานามัยให้เรียนซ้ำแทน ตามเหตุผลที่กล่าวแล้ว จะต้องใช้วิชาต่าง ๆ อย่างน้อย ๑๖ รายวิชา (วิชาละ ๑ หน่วยการเรียนรู้) กรณีเช่นนี้ได้ลงฉบับบรรทัดใน รบ. ๑ - ก แล้วไม่มีที่เขียนลงแนฯ ๆ เพราะวิชาหมวดอังกฤษที่เด็กตกก็ลงในช่องวิชาเลือกแล้ว กรณีเช่นนี้จะทำอย่างไร

ตอบ ในกรณีที่นักเรียนดังกล่าวให้ใช้ รบ. ๑ - ก เพิ่มขึ้นอีก ๑ แผน โดยให้ใช้แบบฟอร์มที่องค์การคำพิพากษา แล้วกรอกหมายเลขชุดที่ ๑ และเลขที่ให้ตรงกันทั้ง ๒ ฉบับ

ถาม ในการประชุมทางวิชาการหรือกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้จัด จะของบประมาณจากกรมวิชาในหมวดค่าใช้สอย และค่าวัสดุได้หรือไม่

ตอบ เรื่องนี้ ทางกรมวิชาการได้จัดสรรให้กลุ่มอยู่แล้ว

ถาม กลุ่มโรงเรียนมัธยมของกรมวิชาการ กลุ่มมัธยมของกรมสามัญชน่าจะไ้ร่วมกันเสียจะได้ไหม (เห็นทำงานในเรื่องผู้นำการใช้หลักสูตรประสานกันดีแล้ว)

ตอบ เรื่องกลุ่มโรงเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๒ และกลุ่มโรงเรียนของกรมสามัญศึกษานั้น มีจุดมุ่งหมายที่ไม่เหมือนกัน กล่าวคือ กลุ่มของกระทรวงศึกษาธิการเป็นกลุ่มช่วยเหลือทางค่านวิชาการ และมีโรงเรียนที่เข้ากลุ่มทุกสังกัด ส่วนกลุ่มของกรมสามัญศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อการบริหาร และเป็นการรวมกลุ่มเฉพาะโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเท่านั้น ในการทำงานจึงน่าจะร่วมมือกันได้เป็นอย่างดี

ถาม

สมาชิกกลุ่มโรงเรียนได้เสนอให้กลุ่มทำข้อสอบปลายภาคร่วมกัน เพื่อเสนอให้มีไว้ใช้เป็นข้อสอบกลางของกลุ่ม ซึ่งโดยหลักการประเมินผลแล้วผู้สอนเป็นผู้ออกข้อสอบ เพราะออกตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และเน้นความสำคัญของจุดประสงค์ไม่เหมือนกัน ดังนั้น หากมีการใช้ข้อสอบร่วม การสอนของครูก็คงจะมุ่งไปตามแนวข้อสอบนั้น คงจะไม่เกิดการพัฒนาคำจุดประสงค์เฉพาะแห่ง

จึงขอเรียนถามว่า โครงการทำข้อสอบร่วมนั้นสมควรจะจัดทำหรือไม่

ตอบ

ในการประเมินผลนั้น จำเป็นจะต้องใช้ข้อสอบหรือเครื่องมือวัดให้ตรงตามจุดประสงค์ และควรจะเป็นข้อสอบที่มีคุณภาพดี ผ่านการวิเคราะห์ การที่กลุ่มโรงเรียนจะร่วมกันจัดทำก็ถือเป็นการรวมความคิด รวมแรง ทำให้ได้เครื่องมือวัดที่ดี มีคุณภาพ และเมื่อกลุ่มมีข้อสอบและเครื่องมือวัดอื่น ๆ จำนวนมาก ๆ แล้ว กลุ่มอาจจะกำหนดเป็นแนวนโยบายให้แต่ละโรงเรียนปฏิบัติ ดังเช่น ในการสอบแต่ละครั้งจะต้องมาเลือกข้อสอบที่ดีที่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน ใช้จำนวน ๕%, ๑๐% ฯลฯ ของข้อสอบ นอกจากนั้นยังคงให้ผู้สอนเป็นผู้จัดทำ ส่วนถ้ากลุ่มจะควบคุมหรือตรวจสอบในเรื่องคุณภาพก็จะต้องมีข้อสอบอีกชุดหนึ่ง หรือจะใช้ข้อสอบที่ได้จัดทำร่วมกันไปตรวจสอบในบางเรื่องบางประเด็น แต่ผลการสอบนี้จะไม่มีผลต่อผลการเรียนของเด็ก เป็นการสอบเพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลมาช่วยกันปรับปรุงโรงเรียนภายในกลุ่ม ให้มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ดังนั้นการใช้ข้อสอบปลายภาคร่วมกัน จึงยังไม่มีคามจำเป็น เพราะอาจจะมีประเด็นปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย อีกทั้งโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในกลุ่มนั้นก็มีความไม่เท่า

กันอยู่แล้ว ถึงแม้จะใช้ข้อสอบปลายภาคร่วมกัน ก็ย่อมจะไม่ทำให้มีมาตรฐานเท่ากัน แต่ควรจะมุ่งพัฒนาให้ผู้สอนให้ปรับปรุงวิธีการสอน ใฝ่ฝึกสร้างเครื่องมือวัดให้ตรงตามจุดประสงค์ เป็นต้น

ถาม การวัดผลการเรียน (ไม่ใช่การทดสอบย่อย) จะทำการวัดผลเพียงครั้งเดียวจะไ้หรือไม่

ตอบ การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๑๑ ให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ให้ประเมินผลก่อนเรียน เพื่อทราบพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน ก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ถ้าพบว่านักเรียนคนใดยังมีพื้นฐานไม่พอ ก็ให้จัดการสอนซ่อมเสริมเสียก่อน

๒. ให้ประเมินผลระหว่างเรียน การประเมินผลระหว่างเรียน ให้ประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เมื่อสอนไประยะหนึ่ง จำเป็นต้องประเมินผลว่านักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์นั้น ๆ หรือไม่ ถ้านักเรียนยังไม่สามารถผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดได้ ให้มีการสอนซ่อมเสริมก่อนที่นักเรียนจะเรียนในจุดประสงค์ต่อไป ดังนั้น การประเมินผลระหว่างเรียนจึงต้องทำอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือสอนไป สอบไป

๓. ให้ประเมินผลรวม การประเมินผลรวมหรือการประเมินผลปลายภาคเรียน จะต้องประเมินให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือประเมินผลเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ ๆ

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายของการประเมินผลนั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร ดังนั้นถ้า

ผู้สอนสามารถประเมินได้มากกว่านี้เท่าใด ก็ย่อมจะเกิดผลดีแก่ผู้เรียนมากขึ้นเท่านั้น และทั้งยังทำให้ผลการประเมินเชื่อมั่นได้

คำว่า การวัดผลการเรียน ตามคำถามนั้น หมายถึงขบวนการที่จะให้ใคร่ครวญ ซึ่งข้อมูลที่แทนความสามารถ ข้อมูลที่ใคร่ครวญจะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่ใช้วัดกับจำนวนครั้งที่วัด ถ้ายังวัดให้มากกว่านี้เท่าไร ละเอียดมากเท่าไร ข้อมูลที่ใคร่ครวญน่าเชื่อถือมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นในทางปฏิบัติจึงต้องทำให้มากกว่านี้

พิมพ์ที่ทางหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์อักษรไทย

410/10-13 ถนนจรัลสนิทวงศ์ 40 (ซอยอิศราภิรมย์) แขวงบางยี่ขัน

เขตบางกอกน้อย ก.ท. 7 โทร. 424-4557, 424-0694

นายธีร ปรีณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์โฆษณา 2524

